

„ėvynė“ Savaitinis laikraštis
Leidžia kas Pėtėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„ T Ė V Y N Ė “
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T Ė V Y N Ė

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„ T Ė V Y N Ė “
307 W. 30th St., New York, N. Y.

BUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LACKAWANNA 5529

No. 35

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugpiučio (August) 30, 1929.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XX

Didelės Riaušės Palestinoje

Bus Atnaujintos Lietuvos-Lenkijos Derybos?

Graf Zepelin Jau Amerikoje

DIDELĖS RIAUŠĖS PALESTINOJE.

Taip vadinamoje „šventoje žemėje“, Palestinoje, praėjus savaitės pabaigoje ir šios pradžioje pralietas nemažai kraujo. Tas kraujas taip gi pralietas „už šventus tikslus“. Čia prieš žydus sukilo musulmanai arabai. Didžiausias sukilimo sukūrys susidarė mieste Jeruzolimoje. Čia ginkluoti arabai buriai užpuolė neprišaukusius šiam žygiui žydus ir pradėjo juos žudyti bei įstaigas deginti ir naikinti. Policijai gelbstint, žydai taip gi sudarė apsigynimo būrius ir kilo tiesiog karas.

Sukilimai pasireiškė ir daugely kitų miestų bei miestelių. Mieste Hebron, be kitų įstaigų, arabai užpuolė žydų rabinų kolegiją ir išžudė pusę tūk. studentų, jų tarpe ir 12 Sv. Valtstijų piliečių. Veik vien žydas apgyventą miestą Tel Aviv arabai užpuolė iš kelių pusių. Čia sudarius didelę apsigynimo jėgą žydai išžudė pusę tūk. arabų, nors jie patys ir gi nukentėjo. Buvo sukilimų bei puolimų ant žydų mieste Jaffa ir kitur. Daug miestelių nuterota ir išdeginta. Svetimų valstybių piliečiai pasijautė labai blogai padėty ir šaukiasi į savo konsulatus bei atstovybes. Tarp žmonių įvykusi neįspasakytą panika.

Toks staigus ir netikėtas, tačiau kuris išrodo organizuotą, arabų prieš žydus Palestinoje puolimą sudarė labai didelio jaudėsio visame pasauly. To delei Anglijai prisiėjo į riaušėmis palietas vietas pasiųst kariuomenę ir laivus. Apgindami žydus, kareiviai naudojo kulksvaidžius ir eroplanus. Kaip pranešama, bendrai iki rugp. 26 d. tose riaušėse žydų ir arabų jau žuvę virš 100. Daugybės sužeista.

Yra spėjimų, kad šito arabų prieš žydus sukilimo sumanytojai yra Rusijos Sovietų komisarai. Šiuo, matomai, jie norėję išprovokuot bendras sukilimas prieš Anglijos valdžią visoje „šventoje žemėje“. Sakoma, taip gi, kad šitas riaušės išprovokavę patys fašistiniai žydai, ypač studentija. Kas jų kaltininku išties yra ir kuo jis baigsis — tikrai dar nežinoma.

BUS ATNAUJINTOS LIETUVOS-LENKIJOS DERYBOS?

„Lietuvos žinios“ rašo: „Dz. Kowiński“ rašo, kad iš Varšavos pranešama, buk Lenkų telegramų agentura Pat paskelbė sekantį komunikatą: „Kadangi Lietuvos vyriausybė nuolat nurodo į sutarties pildymą vykdat tranzitą, tai per Lietuvos atstovybę Berlyne Lenkijos vyriausybė, kuri nori išvengt bent kokių nesupratimų ties rubežiais, pasiulė Lietuvos vyriausybei šių metų rugsėjo mėnesį derybas, kad susitarimo keliu sureguliuot Nemuno ir Merkio upėmis plukdymą. Lietuvos vyriausybė panorėjus, šis pasiūlymas yra pakartotas per Lenkijos pasiu-

tybės charge d'affaires Berlyne.“ Kaip į tai Liet. valdžia atsižvelgs nežina.

GRAF ZEPELIN JAU AMERIKOJE.

Skrendančiam apie pasaulį vokiečių orlaivui Graf Zepelinui sekasi ir, matomai, jis savo tikslo atsieks — apie pasaulį apskris laimingai. Anuo syk radosi Japonijoje, padaręs apie pasaulį beskridamas 11,000 mylių. Iš Japonijos į Ameriką Zepelinas leidosi užpraėta ketvergą rugp. 22 d. Pirmas orlaivio išsikėlimas į orą buvo laimingas: beklįtant tula dalis pasiekė žemę ir kiek pasigadino. Ėmė apie 8 valandas sugadytą dalį pataisyti. Pataisius, Graf Zepelin į orą išsikėlė sekamą dieną ir laimingas perskrido Ramųjį Vandenyną. Iš Japonijos į Los Angeles Graf Zepelin perskrido virš 6,000 mylių ir tą kelionę atliko per 67 valandas ir 49 minutes, 24 valandomis greičiau, negu buvo tikėtasi.

„L. Z.“ iš rugp. 10 d. praneša, kad rugp. 9 d. kariuomenės teismas nagrinėjo „spartak“ penkių bendradarbių bylą. Du jų — Kučinskis ir Kontautas — nubausti mirtimi, mergina Kristinaitė — sunkių darbų kalėjimu iki gyvos galvos, Lapinskas — 6 metams, o Karsokas išteisintas. Jie visi buvo kaltinami už rašymą, spausdinimą ir platinimą komunistinės literatūros, vedimą agitacijos ir rengimų ginklu nuverst esamąją Lietuvos vyriausybę.

ZUVO ŠVEICARŲ LAKUNAI. Neseniai du Šveicarijos jaunuoliai-lakunai, Oskar Kaeser ir Kurt Luescher, eroplanu „Jaunoji Šveicarija“ buvo išsiųstė skrist į Ameriką. Iš Portugalijos jie išskrido užpraėtam pirmadieni ir jau buvo žini, kad jie randasi apie vidurį Atlancio. Tačiau jie kaž kur dingo ir jokių pėdsakų apie juos nesurandama. Manoma, kad jie amžinai žuvo. Jie buvo dar jauni ir visai neprityrę lakunai. Skrist per Atlantį juos paskatino Lindbergio knyga „We“.

ANGLIJOS MEDVILNĖS DARBDAVIAI LAIMEJO PER PUSĖ. Kaip žinoma, Anglijos medvilnės darbininkai buvo sutruktavę delei to, kad darbdaviai norėjo jiems numušti 12½ nuoš. algų. Pastreikavus apie tris savaites, reikalas atiduota arbitražo keliu išspėst, o tuo tarpu darbininkai grįžo darban. Dabar jau skelbiama ir arbitražo komisijos nuosprendis. Ši komisija išspėndė, kad darbdaviaus leist numušti pusę norimo nuošimčio darb. algų. Minimas algų numušimas jėis galion nuo rugs. 1 d.

RUSŲ-KINŲ KARAS. Apie einamus Mandžurijoje karinius pasireiškimus praėjus savaitės spauda jau ne tiek klymą. Ten esamas tulas nurimimas. Taip yra, spauda sako, todėl, kad abi pusės — rusai ir kinai — kiek galėdami traukia savo kariuomenes į strateginius punktus. Rašoma, kad apie 40,000 rusų įsiveržė į Mandžuriją ir maršuoja link Harbino. Kinai, sakoma, nuo rusų traukiasi. Rusai ešą pareiškę, kad jau tik tuomet karo būtų išvengta, jei kinai sutiktų jiems pasiduot kilusiam ginčė delei geležinkelio.

BOLŠEVIKAI KONSPIRAVĖ SUGRIAUTI KINŲ TVARKĄ. Kinų tautinė vyriausybė per savo atstovus daugeliui valstybių įteikė komunikatą, kuriuo kaltina Sovietų Rusiją del siekimo sunaikint Kinus. Tame komunikate kinų vyriausybė pareiškia turinti dokumentų, kuriais gali įrodyt, kad bolševikai konspiravę nuverst kinų valdžią. Tiems tikslams pasiekt bolševikai naudoję Rytų Kinų Geležinkelį ir kt. Sovietų įstaigas Kinijoje. Komunistinę propagandą Kinijoje rusai bolševikai vedę jau nuo 1926 m. Tos propagandos finansavimui jie naudoję pajamas iš Rytų Kinų Geležinkelio. Jie netik sie-

kę nuverst kinų valdžią, bet taip gi buvo užsimoję sunaikint Kiniją politiniai ir ekonominiai. Taip pat kinai kaltina rusus del surengimo masinių galvažudysčių, kuriomis jie siekė įvykint pasaulinę revoliuciją. Del dabartinio krizio Mandžurijoje kinai taip gi kaltina bolševikus. Kinai pasisako norį taikos, bet pavartosę visas jėgas savo krašto neliečiamybės gynimui.

LIETUVIŲ SUSAUDE TERRORISTŲ OLŠAUSKĮ.

Iš Kauno gauta žini, kad ten įgulose teismas teisė ir mirčiai pasmerkė teroristą Olšauskį. Minimą Olšauskį neseniai kareivių sargyba suėmė netoli Lenkijos sienos ir jis buvo kaltinamas del priėmimo ginklų ir granatų iš politinių Lietuvos pabėgėlių, gyvenančių Lenkijos krašte. Vėliau taip pat iš Kauno gauta žinia, kad užsienio reikalų ministerija praneša, jog karo teismo paskirta Olšauskui mirties bausmė jau įvykdyta: rugp. 20 d. ryte jis pato suaudytas.

„L. Z.“ iš rugp. 10 d. praneša, kad rugp. 9 d. kariuomenės teismas nagrinėjo „spartak“ penkių bendradarbių bylą. Du jų — Kučinskis ir Kontautas — nubausti mirtimi, mergina Kristinaitė — sunkių darbų kalėjimu iki gyvos galvos, Lapinskas — 6 metams, o Karsokas išteisintas. Jie visi buvo kaltinami už rašymą, spausdinimą ir platinimą komunistinės literatūros, vedimą agitacijos ir rengimų ginklu nuverst esamąją Lietuvos vyriausybę.

LAUKIAMA AMNESTIJOS? Mums teko girdėt, kad ryšy su rugsėjo 15 d. švente daromi pasirušimai amnestijai. Ten žinios ypatinai jaudina koncentracijas ir kalėjimus.

KARO TEISMUL. Karo teismui policija atidavusi studentus Feigelsoną ir Bandą už tai, kad jie agitavę darbininkus rugpiučio 1 d. išeit demonstruot.

SUBANKRUTAVO 11 FIRMŲ. Šiomet nuo balandžio iki liepos mėn. galo visoje Lietuvoje, Lietuvos banko žiniomis, buvo 11 bankrotų ir 4 firmos pakliuvę sunkion padėtin. Bankrutavusių firmų prievolė siekia apie 1,75 mil. litų, o jų turtas apie 900,000 lit. Kreditoriams grynų nustolio bus nemažiau 800,000 litų. Tas vadinama, kad antrą šių metų ketvirtį bankrotai yra apsisoję.

Įdomu, kad bankrutavimas antrą ketvirtį daugiausia atsitiko ne Kaune, bet provincijoje. Kaunui priklauso tik 4 firmos įsiskolinusios 565,000 litų, iš kurių 185,000 litų tenka užsieniams, o 480,000 lit. vietos kreditoriams. Bankrutavo Kaune prekybos įstaigos: 2 manufaktūros, 1 kolonijalių ir 1 indų pre-

rusija vis dar dega dideliu kariniu upu. Rusų spauda tiesiog reikalauja, kad proletariškoji raudonoji armija privalo Kinijos karinius generolus nužudyti. Dabar jau turinti Rusijos armija prabilę; žodžių, ešą, užtenka. Prie to rusų spauda savą armiją kelia į pagangius; geresnės niekur nėra.

Bendrai, Mandžurijoje kiek nurimo. Susikirtimu, kaip pirmiau buvo, jau tiek nepasireiškia. Bet tai gal bus tol, kol abi pusės gerai sumobilizuos savo kariuomenes.

KINIEČIŲ KOMUNISTŲ ŽIAURUMAS. Londono gauta iš Nankingo, Kinijos, žinia, kad Hasien Hupeh provincijoje sukilę kiniečiai komunistai. Jiems vadovavęs žinomas žiaurus kraujagerys Holung. Sukilėliai apie 50 žmonių sudeginę, apie 500 šeimynų narį išžudę ir arti 2,000 namų sunaikinę. Apie 20,000 žmonių pabėgę į provinciją.

IŠ HAGOS KONFERENCIJOS. Kiek pašvelnėjęs padėtis Hagos konferencijoje vėl reikiama nesitikimo. Paskutiniu laiku kitų valstybių atstovai norėjo

anglų nuramint tuo, kad jiems žada daugiau iš Vokietijos gautų karų kontribucijų. Vienok Anglijos atstovas P. Snowden šitą prižadą rado permažu ir siulomas sąlygas atmėta. Jis randa, kad Francijos, Belgijos, Italijos ir Japonijos pasiūlymai žada kiek geresnis už pirmesnius pasiūlymus, kurie jau buvo atmesti. Todėl nesitikimo dvasia vėl užvespato Hagos konferencijoje. Kuo ji baigsis, tik ateitis parodys.

IŠSTOJO IŠ KOMUNISTŲ PARTIJOS. Nors tai jau netaip didelis nuotikis, bet vis gi reikalingas atžymėt, kad aršus francuzų komunistas, p. Paul Marino, pašitraukia iš Komunistų Partijos. Ir tai daro vien delto, kad jam pagyvenus Rusijos „rojuje“ 15 mėnesių teko patirt, jog Rusija šandien nėra komunistinė, bet naujos rušies biurokratija, kuri gyventojų gerove nesirūpina. Reikia žinot, kad minimas asmuo buvo komunistinės propagandos vedėjas Paryžiuje. Jis buvo stambus komunistų veikėjas. Jam iš K. P. išstojus del mimos priežasties, ištiesų išrodo, kad tame darbininkų „rojuje“ vis gi rojus nėra.

IŠ LIETUVOS. Kibos įstaiga. Iš to 4, vienas bankrotas ešą skaitomas tyčiomis padarytas. Tiriamas.

Provincijoje bankrutavo 7 firmos ir sunkion padėtin pateko 4. Jų skolos 1,2 mil. lit. Grynas kreditorių nuostolis 560,000 litų.

LIETUVOS VANDENS. Lietuvoje iš viso yra 62,230 ežerų, 22,000 ha. tekančių vandėnų ir apie 200 hektarų uždarų kudurų. Iš Lietuvos išvežama žuvų maždaug už pusę milijono litų ir už 2 milijonus vėžių.

BRANGI „ADATA.“ Už dalyvavimą nelegaliam susirinkime liepos 30 dieną Nemuno gatvė 26a Nr., „Adatos“ bendrovės bute, Kauno karo komendantas 19 žmonių nubaudė 2,000 litų pinigine pabauda arba 2 mėnesiais kalėjimu ir 7— po 500 litų arba 2 savaites kalėjimu.

Po 2,000 litų arba 2 mėnesius kalėjimo nubausti G. Maizelis, Šm. Lektartas, J. Krupnikas, L. Goldblatas, Ch. I. Abruneris, M. Klibanskis, S. Salpeteris, M. Zalmanovičius, Z. Ruvinas, M. Kichelis, Š. Notelevičius, M. Chanas, Ch. Levinaitė, P. Odesaitė, F. Morkunaitis, B. Duvgauskaitė ir J. Šeraitė. Po 500 litų arba 2 savaites kalėjimo — E. Gefenas, Šl. Kichelis, C. Glikmanas, T. Levinas, M. Berolevičius, K. Šusteraitė ir G. Vostokaitė.

KLAIPĖDOS LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMO SUVAŽIAVIMAS. Liepos 30 d. Šilutėje buvo gausingas Klaipėdos krašto lietuvių susivienijimo skryžių atstovų atidarė Klaipėdos seimelio atstovas Borchestas. Suvažiavimas beveik vienbalsiai priėmė susivienijimo įstatų pakeltimą ta prasme, jog reikia siekti, kad Klaipėdos krašto mokyklų mokiniai gerai žinotų tiek lietuvių tiek vokiečių kalbas, kultūrinį ir ūkiškąjį plėtojimąsi, rupintis, kad piliečiai galė-

tų nevaržomai atlikti savo reikalus, susirašinėdami su įstajomis savo gimtąja kalba, rūpintis Klaipėdos krašto ir jo gyventojų su kitomis Lietuvos Respublikos dalimis suartėjimu ir kt.

KIEK AUGINAMA TABAKO. Šiomet Lietuvoje tabako pasodinta apie 400 hektarų. 1928 m. tabako fabrikai sunaudojo 83 tūkst. kilogr. tabako. Iš Lietuvoje auginto tabako gaminama tik machorka, o geresnės rušies tabako gaminiai gaminami iš užsienio atvežto tabako. Iš tabako valstybė kasmet surenka apie 12 milijonų litų.

PATYS BIAURISI SAVO SEMININKAVIMU. Vilniuje, įvairiose vietose kertami šimtamečiai aržuolai, kurie ligi šiol puošė miestą. Aržuolus kirtio miesto valdyba, o dabar, šį simpatišką darbėlį, kaip sako „Kurjer Wylenski“ pasiėmęs universitetas. Universiteto kieme pradėta kirst aržuolai, buk jie gadiną universiteto harmoniją, seniau, kaip ma tėt iš pėsiinių, jų ten nebuve.

Laikraštis pastebi, kad šis žygiš visi nesutinka su bendra gamtos apsaugos propaganda ir gamtos garbinimu. Nors universitete ir ešą gamtininkų, bet nematyt žmonių, kurie ištikro mylėtų gamtą.

Šimtai Tukstančių Apleistų Vaikų

Kiekvienos kulturingos valstybės įstatymai gina šeimų neliečiamybę ir gerbia šeimyninį žmonijos gyvenimą. Seima yra pamatu civilizacijos ir impulsas padorumo palaikymui žmonijos gyvenime. Kurioje valstybėje šeimos gyvenimas įstatymu nėra saugojamas ir gerbiamas, ten ir tėvų atsakomybė sulig savo vaikų sumažėja ir susidaro istisos armijos apleistų vaikų, kurie pastoja visuomenei ir valstybei pavojinga sunkenybe. To kių nelaimingų, apleistų vaikų šandien gal daugiausiai rasime Rusijos „darbininkų rojuje“, kur šeimos ryšiai labai silpni, kur vedusių perskyras galima gaut be jokios sunkenybės.

Štai tulas Edward L. Deuss praneša iš Maskvos, kad rugpiučio mėn. vėl pradėjo buriai apleistų vaikų užplust Maskvą. Šis korespondentas „New York American“ dienrašty praneša sekamai:

Daugybė benamių vaikų, apdriskusių, su skauduliais ant basų kojų, kiti apsidengę purvinais skudurais, vėl pradėjo plust į Maskvą iš provincijos. Jie įsigaua pasislėpę prekinio se traukiniuose. Mat apleisti vaikai koncentruojasi ten, kur elgėtavimu ir vagystėmis galima lengviausiai pragyvent. Apleistų vaikų besibrukimas į sostinę parodo, kad krašte stipriai jaučiama maisto stoka.

Kelis šimtus šių atvykėlių policija sugaudė. Tik pusė sugaudytų vaikų yra našlaičiai. Kita pusė pasisakė, kad jie pabėgo iš namų del to, kad jų tėvai yra tiek nubiednėje ir suvarę, kad neturi kuo juos maitinti, arba delto, kad tėvai žiauriai apseidavo su vaikais. Tik apie 7 nuosimtis šių vaikų išbėgo iš namų ieskodami gyvenime naujanjybū.

Nors policijos surinkti raportų nevaržomai atlikti savo reikalus, susirašinėdami su įstajomis savo gimtąja kalba, rūpintis Klaipėdos krašto ir jo gyventojų su kitomis Lietuvos Respublikos dalimis suartėjimu ir kt.

KIEK AUGINAMA TABAKO. Šiomet Lietuvoje tabako pasodinta apie 400 hektarų. 1928 m. tabako fabrikai sunaudojo 83 tūkst. kilogr. tabako. Iš Lietuvoje auginto tabako gaminama tik machorka, o geresnės rušies tabako gaminiai gaminami iš užsienio atvežto tabako. Iš tabako valstybė kasmet surenka apie 12 milijonų litų.

PATYS BIAURISI SAVO SEMININKAVIMU. Vilniuje, įvairiose vietose kertami šimtamečiai aržuolai, kurie ligi šiol puošė miestą. Aržuolus kirtio miesto valdyba, o dabar, šį simpatišką darbėlį, kaip sako „Kurjer Wylenski“ pasiėmęs universitetas. Universiteto kieme pradėta kirst aržuolai, buk jie gadiną universiteto harmoniją, seniau, kaip ma tėt iš pėsiinių, jų ten nebuve.

Laikraštis pastebi, kad šis žygiš visi nesutinka su bendra gamtos apsaugos propaganda ir gamtos garbinimu. Nors universitete ir ešą gamtininkų, bet nematyt žmonių, kurie ištikro mylėtų gamtą.

Maskvos apleistais vaikais užpludimas aiškinamas apseidėmų provincijos valdininkų, kurie išveja apleistus vaikus iš provincijos miestelių, nenorėdami leist pinigus šių nelaimingų nuskurėlių globojimui. Aš savo akimis mačiau desimties atų nuskurėlių gabumą vagystėse. Jie pirmuše pardavėją moterį ir akimirksny apvogė jos buledę stovinių ant kampo gatvės, pagrobdami saldinius ir cigaretes.

Moteris verkė ir aimanavo per pusę valandos. Minia susirinkusių žmonių stebėjosi gabumu ir vikrumu vagystėse šių jaunų nuskurėlių.

„Labai bloga“, pagaliau vienas vyras pratarė moteriai, „tačiau šitie vaikai stebėtinai gudurūs vagystėse.“

Iš šito korespondento papasakojimo aiškiai matosi, kad ir policija nepajėgia sugaudyt nuskurusių jaunų vagių, kurie nelaimingo gyvenimo aplinkybių verčiami vagystėmis ir plėšimais gyvent iš pat kudikystės diėnu. Vadinasi, nėra to „darbininkų rojus“ Sovietų Rusijoje, kokį mums piešia komunisto apaštalai. Ten šimtai tukstančių nuskurusių, išbadėjusių vaikų priversti plėšimais ir vagystėmis gyvent.

Tikras Proletaras.

Maskvos apleistais vaikais užpludimas aiškinamas apseidėmų provincijos valdininkų, kurie išveja apleistus vaikus iš provincijos miestelių, nenorėdami leist pinigus šių nelaimingų nuskurėlių globojimui. Aš savo akimis mačiau desimties atų nuskurėlių gabumą vagystėse. Jie pirmuše pardavėją moterį ir akimirksny apvogė jos buledę stovinių ant kampo gatvės, pagrobdami saldinius ir cigaretes.

Moteris verkė ir aimanavo per pusę valandos. Minia susirinkusių žmonių stebėjosi gabumu ir vikrumu vagystėse šių jaunų nuskurėlių.

„Labai bloga“, pagaliau vienas vyras pratarė moteriai, „tačiau šitie vaikai stebėtinai gudurūs vagystėse.“

Iš šito korespondento papasakojimo aiškiai matosi, kad ir policija nepajėgia sugaudyt nuskurusių jaunų vagių, kurie nelaimingo gyvenimo aplinkybių verčiami vagystėmis ir plėšimais gyvent iš pat kudikystės diėnu. Vadinasi, nėra to „darbininkų rojus“ Sovietų Rusijoje, kokį mums piešia komunisto apaštalai. Ten šimtai tukstančių nuskurusių, išbadėjusių vaikų priversti plėšimais ir vagystėmis gyvent.

Tikras Proletaras.

Maskvos apleistais vaikais užpludimas aiškinamas apseidėmų provincijos valdininkų, kurie išveja apleistus vaikus iš provincijos miestelių, nenorėdami leist pinigus šių nelaimingų nuskurėlių globojimui. Aš savo akimis mačiau desimties atų nuskurėlių gabumą vagystėse. Jie pirmuše pardavėją moterį ir akimirksny apvogė jos buledę stovinių ant kampo gatvės, pagrobdami saldinius ir cigaretes.

Moteris verkė ir aimanavo per pusę valandos. Minia susirinkusių žmonių stebėjosi gabumu ir vikrumu vagystėse šių jaunų nuskurėlių.

„Labai bloga“, pagaliau vienas vyras pratarė moteriai, „tačiau šitie vaikai stebėtinai gudurūs vagystėse.“

Iš šito korespondento papasakojimo aiškiai matosi, kad ir policija nepajėgia sugaudyt nuskurusių jaunų vagių, kurie nelaimingo gyvenimo aplinkybių verčiami vagystėmis ir plėšimais gyvent iš pat kudikystės diėnu. Vadinasi, nėra to „darbininkų rojus“ Sovietų Rusijoje, kokį mums piešia komunisto apaštalai. Ten šimtai tukstančių nuskurusių, išbadėjusių vaikų priversti plėšimais ir vagystėmis gyvent.

Tikras Proletaras.

Maskvos apleistais vaikais užpludimas aiškinamas apseidėmų provincijos valdininkų, kurie išveja apleistus vaikus iš provincijos miestelių, nenorėdami leist pinigus šių nelaimingų nuskurėlių globojimui. Aš savo akimis mačiau desimties atų nuskurėlių gabumą vagystėse. Jie pirmuše pardavėją moterį ir akimirksny apvogė jos buledę stovinių ant kampo gatvės, pagrobdami saldinius ir cigaretes.

Moteris verkė ir aimanavo per pusę valandos. Minia susirinkusių žmonių stebėjosi gabumu ir vikrumu vagystėse šių jaunų nuskurėlių.

„Labai bloga“, pagaliau vienas vyras pratarė moteriai, „tačiau šitie vaikai stebėtinai gudurūs vagystėse.“

Iš šito korespondento papasakojimo aiškiai matosi, kad ir policija nepajėgia sugaudyt nuskurusių jaunų vagių, kurie nelaimingo gyvenimo aplinkybių verčiami vagystėmis ir plėšimais gyvent iš pat kudikystės diėnu. Vadinasi, nėra to „darbininkų rojus“ Sovietų Rusijoje, kokį mums piešia komunisto apaštalai. Ten šimtai tukstančių nuskurusių, išbadėjusių vaikų priversti plėšimais ir vagystėmis gyvent.

Tikras Proletaras.

Maskvos apleistais vaikais užpludimas aiškinamas apseidėmų provincijos valdininkų, kurie išveja apleistus vaikus iš provincijos miestelių, nenorėdami leist pinigus šių nelaimingų nuskurėlių globojimui. Aš savo akimis mačiau desimties atų nuskurėlių gabumą vagystėse. Jie pirmuše pardavėją moterį ir akimirksny apvogė jos buledę stovinių ant kampo gatvės, pagrobdami saldinius ir cigaretes.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Priešiuočiama raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiu...

Redakcijos Straipsniai

LIETUVOS NELAIMĖ.

Iki 1926 m. perversmo Lietuva visais pasaulis skaitė demokratine respublika. Nors ir tais laikais Lietuvoje galiojo karo stovis, cenzūra ir kiti suvaržymai, bet vis tik kraštas buvo valdomas ir tvarkomas demokratinio parlamentarizmo. Tuomet Lietuva buvo priskaitoma tai pasaulio valstybių šeimai, kurioje ir mūsų Jungtinės Valstijos priguli. Tuomet kiekvienas lietuvis galėjo pasididžiuoti Lietuvoje esamos santvarkos principu, tokiu principu, kokį ir mūsų Jungt. Valst. kraštas praktikuoja. Nors toli gražu Lietuva buvo nuo to demokratinės santvarkos laipsnio, kokį turime Amerikoje, bet vis tik Lietuva buvo statoma šalims demokratinės Amerikos.

Šiandien visas pasaulis ir ta pati Amerika Lietuvą klasifikuoja jau toje pačioje rubrikoje, kaip ir Rusiją, Italiją, Ispaniją ir kitas despotiškų diktatūrų valdomas šalis. Vadinasi, šiandien Lietuva pateko į tų valstybių šeimą, kurias valdo despotiškų diktatūrų savai...

Kuomet Lietuvoje galiojo demokratinio parlamentarizmo santvarka, tuomet Lietuva buvo laisva nuo visokių „pučių“, plečkaitijų, dū ir kitų Lietuvos vardą pasaulio akyse žeminančių žygių. Tuomet niekas nedrįso kėsintis prieš esamą krašte vyriausybę, nes gerai žinojo, kad susilauks visuotinio tautos pasmerkimo tokių neteisėtų žygių. Šiandien ir tuo žvilgsniu Lietuvoje susidarė tokios sąlygos, kad perversmo būdu pastatytai vyriausybei prisena jau net masiniais karo lauko teismais gintis, prisena net valgyklas uždarinėt, kaip „pavojingas įstaigas“ esamai tvarkai. Kas toliaus bus?

Tuo tarpu pasaulio spaudoje pilna tokių žinių apie Lietuvą, kad rodo tenai koks nesuvaldomas vulkanas verda. Štai rimto ir visuomet buvusio palankaus Lietuvai New Yorko dienraščio — „New York Times“ rugpjūčio 18 d. (sekmadienio) laidoje telpa ilgas straipsnis, kuriame aprašoma pastarieji įvykiai Lietuvoje. Tą straipsnį matoma pagaminu pati redakcija, pasiremdama Europos spaudoje tulpusiomis žiniomis apie Lietuvą. Kiekvienam nuširdžiam lietuviui širdį suspaus tik sekamas minimoji „New York Times“ redakcijos vardu skelbiamas straipsnis antraštes perskaičius: „Pranešama Lietuvoje naujas sumišimas“; „Europos laikraščiai praneša apie visuotinus areštus ir masinius

teismus“; „Daugelis socialistų įkalinta“; „Kalbama apie MacDonaldo išikišimą del studentų areštų — tikrinama, kad pasikartoję pogromai“. Tai tokiomis rėkiančiomis antraštelėmis papuoštas straipsnis apie Lietuvą. Bešliškam demokratinės santvarkos šalininkui užtenka perskaityt šitas rėkiančias antraštes ir kiekvienas pamany, kad Lietuva yra despotinio kraštas, kuriame verda amžina neramumų versmė.

Tokios žinios pasaulio spaudoje apie Lietuvą yra didžiausia Lietuvių nelaimė! Tas žemina Lietuvos vardą, rodo lietuviams žemai kultūriškai stovinti ir sukelia nepasitikėjimo jausmą Lietuva. Kas benorės pasitikėt bent kokiuose reikaluose tokiame valstybei, kurioje neramumų vulkanas verda? Ir to viso priežastimi yra šiandieninė Lietuvos santvarka, kuri ir pačioje Lietuvoje neramumams gimdo ir duoda progos pasaulio spaudoje net padidintoj formoj tuos neramumus garsint.

Laikas Lietuvos valdomams atsižvelgt į šią Lietuvos nelaimę ir galimai greičiausiu tempu eit prie sudarymo teisėtos padėties krašte. Mums, anot SLA. Prezidento p. Gegužio pareiškimo Lietuvos spaudoje, nesvarbu kurios partijos ar sriovės sudarys valdžią Lietuvoje, bet svarbu tas, kad valdžia būtų teisėtu būdu išrinkta, kad neliktų Lietuvoje ir užsieny jokių abejonių apie Lietuvos valdžios teisėtumą. Tuomet išnyks ir pačioje Lietuvoje pagrindas visokių neramumų audrai kelti ir pasaulio spaudoje neturės progos Lietuvą žeminti. Mums svarbu tik tas, kad apie Lietuvą visam pasaulyje būtų kalbama kaip apie tvarkingą, ramų ir demokratine santvarka besivaldantį kraštą.

GYDYMAS KRIMINALISTU.

New Yorko valstijos Patrymos Komisinerius Dr. Raymond F. C. Kieb, ištyręs šios valstijos kalėjimų padėtį, rekomenduoja, kad reikia paskirti 28 milijonai dolerių įrengimui naujų ir praplėtimui esančiųjų kalėjimų, norint suteikt kambarėlių kiekvienam kaliniui ir sudaryt atitinkamas užsiėmimo sąlygas visiems kaliniams. Vadinasi, tik vienai New Yorko valstijai atseina daug milijonų dolerių kalinių globojimas.

Šituo faktu pasiremdama Amerikos spaudo beveik vienu balsu kelia klausimą, kad kriminalistus reikia gydyt. Ištikro kiekvienas kriminalistas yra tam tikros rūšies ligonis. Rimtai ir kiek gi liau pažvelgus į kriminalistų darbą, taip ir matai juos protiniai ir moraliniai nenormaliais žmonėmis. Juk štai žmogus turėtų pilnai normalų protą, jei jį moralis pajautimas būtų sveikas, argi susitiktuome gyvenime su tokiais kriminalistais, kokius šiandien susitikame. Aišku, kad tai yra tam tikros rūšies ligoniai, kurie reikia atitinkamomis priemonėmis gydyt. Gal būti tokių kriminalistų ligonių, kurie nepagydomi. Gali prisieit vienus kriminalistus ilgiau gydyt, kitus trumpiau. Bet protiniai ir mo-

raliai sergančius žmones visuomenė ir valdiškos įstaigos privalo gydyt. Ypatin-gai lengva išgydyt daugelis jaunų vaikinių ir merginų, kurie dažnai net prieš savo norą patenka į kriminalių prasižengimų bangą.

Šiandieninis prasižengėlių globojimas yra netikęs ir prie jokios pataisos jų neve-da. Labai dažnai jauni, net prieš savo norą kriminaliai nusizengę, žmonės kalėjimuose sugrūdami su senais, igudusiais ir nepataisomais kriminalistais. Tokie jaunuoliai pavauję kelis metus kalėjime, išeina jau pilnai mokyti kriminalistai ir daugelis jų pastoja profesionaliais piktadariais. Prie to juos pastumia dar ir susidėjusios sąlygos, kad iš kalėjimo išėjusiam prasižengėliui sunku gaut' doras užsiėmimas pragyvenimui užsi-dirbt, visuomenėje sutinka ant kiekvieno žingsnio pažeminimą ir paniekinimą. Ne vienas tokių sąlygų yra verčiamas eit profesionalio piktadarijo keliu. Kuomet žmo-gių visuomenėje nebelineka doros žmogaus vietos, tuomet jis neturi ką pralaimėt, jam ir kalėjimas pasidaro nebaisus.

Labai teisingai vienas amerikų laikraštis apibūdina šiandieninį prasižengėlių globojimą sekamai: „Didėjanti kriminalių prasižengimų ir plėšimų banga baugina visą kraštą. Bet mūsų vienatinėmis pastangomis šito pikto pašalinimui yra vien sunkesnės pabaudos. Beabejonės šitokiu būdu kodami su kriminalistais nieko neatsieksime. Jei sunkiomis pabaudomis galėtumėm pašalint kriminalių prasižengimus, tai jie būtų išnykę anais laikais, kuomet žmonės buvo pakariamai už mažas vagystes.“

Labai teisingai apibūdina didinamų prasižengėlių pabaudų prasmė. Reikia prasižengėlius atitinkamomis priemonėmis gydyt. Reikia sudaryt visuomenėje tokis nusistatymas, kad į paleistus iš kalėjimų išgydytus ligonius žmonės lygiai taip žiūrėtų, kaip į išėjusius iš ligonių pagijusius žmones.

Bet svarbiausiai, tai reikia gydyt pats gyvenimas, pašalint tos ekonominio ir socialio surėdymo ydos, kurios sudaro sąlygas kriminalių prasižengėlių išsiauklėjimui. Savu laiku net prezidento Hooverio kabineto narys, Darbo Sekretorius Davis, pareiškė, kad ekonominiu ir socialiu žvilgsniais šiandienis surėdimas yra pasenęs, kuris greičiausiai galimais laiku turi but pakeistas nauju ir geresniu surėdymu. Taip pat p. Davis pripažino, kad didelė didžiama Amerikos žmonių nėra užtektinai apmokami už savo darbą. Milžiniška didžiama Amerikos gyventojų pavergti tokio gyvenimo, kuriame stin-ga daugelio tų dalykų, kurie padaro žmogaus gyvenimą vertu gyvent. Kuomet ekonominė žmonių buklė bus nors pakenčiama apsupinta, tuomet ir plėšimai ir kiti kriminaliai prasižengimai sumažės. Visų pirma reikia pagydyt pats gyvenimas, o tik tuomet eit prie gydymo ilgiau gydyt, kitus trumpiau. Bet protiniai ir mo-

Ivairios Pastabos

DR. GRINIAUS REIKŠMIN-GAS GESTAS.

„Naujienos“ paskelbia sekamą įdomybę: „Norėdama įgyti žmonių simpatiją, Lietuvos tautininkų vyriausybė, prezidento Smetonos dekretu, paskyrė senam visuomenės darbuotojui Dr. Kaziuui Griniui pensiją iki gyvos galvos, po tukstantį litų kas mėnesis. Dabar, kaip praneša Europos spaudo, p. Grinius tą savo pensiją pavedė politinių kalinių šelpimo reikalams.“

Tai labai reikšmingas Dr. K. Griniaus gestas, kuris kuoaš-kiausiai parodo buvusio Lietuvos prezidento įsitikinimus del šiandieninės padėties Lietuvoje. Be to, tokiu savo gestu Dr. Grinius pastato juokingon padėtin vyriausybę, kuomet jos skiriama pensija netiesioginiai šelpia mos pačios vyriausybės politiniai priešai.

GYVENIMAS RUSIJOJ.

Aplankęs Rusiją ekskursantas tulas p. D. Janušas šiomis dienomis aprašo Brooklyno komunistų organe savo įspūdžius, patirtus Rusijoje. Leningrade p. Janušas štai kokio įspūdžio gavo:

„Žmonių pasirodė kruvos visur, bet žiurint į kaimiečius, darėsi nepergeriausias įspudis. Jų buriai visur, su visokios rūšies maišais ir stotis buvo užsi-grudus. Miestas pusėtinai apie-leistas... Pirmą dieną gavome plačią pamatyt ir abelną gatvė-se judėjimą. Tas mums įspudį davė neperkokį. Žmonės pusėtinai apskurę ir matėsi basom kojom...“

Apie Maskvą p. Janušas kalba sekamai: „Vėliau turėjom progą atlan-kyti kitą Sovietų įstaigą — tai Darb. Kulturos Parką, kurį So-vietai įrengė apie du metai atgal. Kur tik buvom, visur bu-vome žmonių jūros ir čia svieta be saiko. Įžanga buvo po 10 kap. asmeniui.“

„Lėpos 1-mą rengėmės apie-leisti Maskvą ir keliauti Kau-nan. Dieną turėjome progą pe-reiti krautuves, bet pasirodė viskas brangu: auksinių dai-ktų krautuvsė daug randasi ir visko pilna, bet kainos augštos. Vėliaus, apie vakarą suėjom ant stoties, kur mus draugai pra-leido...“

„Mes stebėjomės iš daugybės kaimiečių susigrudimo ant stoties, su visokios rūšies nešini-ais. Apleidom Maskvą apie 10 val. vakare. Gavom miegamą traukinį ir pramiegojom naktį. Iš ryto tėjimom ukį to-se apiepinkėse. Ukis dar neper-augštai stovi. Kaimiečiai su-vargę ir abelnai žemės plotai prastai atrodo...“

Prie šitų p. Janušo pareiški-mų reikia dar pridėti to paties Brooklyno komunistų organo pastaba „Tėvynei“ del skaičiaus bedarbių Rusijoje, kur sakoma: „...bet tikrenybėje, sausio 1 d., 1927 m. Sov. Rusijoje be-darbių buvo ne žemiau miliono, bet 1,250,000 bedarbių. Sausio 1 d., 1928 m. 1,352,000 bedarbių, tai rodo 'World's Alama-nac' už 1929 m.“

Akyvaizdoje augščiau pacituo-tų faktų, kuriuos skelbia pa-tys komunistai ir ištikimiausiam Maskvos organe, matome, kad Rusijos vidujinė santvarka visai panaši bei vienai „buržu-azinės“ valstybės santvarkai. „Net į parkus įeinant reikia į-žanga mokėt Rusijos darbinin-kams, kuomet tokioj „kapitalis-tinėj“ Amerikoj visi parkai ir net muzėjai atviri visiems ir be jokios įžangos gali juos kiekvie-nas laikyt.“

Vadinasi, nėra to medum pa-tepto Rusijos „darbininkų ro-jaus“, kurį tokiomis gražiomis spalvomis piešia Maskvos sam-dyti propagandistai. Tas „dar-bininkų rojus“ tik ant popieros

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoti antrašu.

MEDICINA SUPRANTAMAI IŠAIŠKINTA.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

(Tąsa)

Kiek geriaus su kaulais: perlaūžtas kaulas paprastai gerai sugyja (panašiu būdu).

Uždegimai. Visi dažnai kalbame apie uždegimus, bet reikia suprast kas tie uždegimai ir kaip jie vyksta. Uždegimų yra visokių: lengvų (pv. saulė nudegina odą) bei pulių ir sunkių arba su puliais (kokia nors votis). Uždegimo vietoje visuomet jaučiame skausmą, matome raudonumą ir sutinimą; jaučiame karštį. Didina-mieji stiklai parodo kas darosi uždegimo vietoje: pirmiausia visi kraujo sudynėliai išsiskečia, atsiranda daugiau kraujo, iš kraujo sudynėlių išsisunkia skystimo — už tai pasidaro raudonumas, karštis (kartais degimas) ir sutinimas; iš kraujo sudynėlių išlemda bilionai baltųjų kraujo skritulėlių, kurie, lyg tikra armija, apsupa uždegimo vietą, stabdo uždegimo besiplėtimą, naikina nuodus arba bakterijas. Šioje kovoje jie nepasiduoda: žusta jų bilionai, negyvi jų kneliai susimaišo su audinių skystimais ir sudaro tai ką mes vadiname puliais. Jei uždegimo vietoje maža bakterijų, tai paprastai nepasidaro pulių ir uždegimas greitai nyksta, bet jei atsiranda pulių, tai jau susidaro kėblesnė padėtis: kol puliai nepašalinama, tol ir uždegimas negal išnykt. Puliai paprastai sugadina audinius — kai puliai išnyksta (dažnai reikia prapliauti), tai jų vietoje atsiranda jungiamųjų audinių (pasilieka randas) kai ir po sužalojimų.

Tai gi matome, kad uždegimas, nors mums nemalonus daiktas, bet sykiu reiškia paties kūno pastangas kovot su užpuolikaiis (bakterijomis arba nuodais). Gamta, vadinasi, stengiasi ne tik saugot gyvus daiktus, bet juos ir nuo užpuo-likų gint. Vienok dažnai gamta pradeda gerą darbą, bet musišikai pasakius, nežino arba nemo-ka sustot: čionais ir esame priversti ateit įai į taiką, o kartais visai priešais ją išeit. Skausmas atsiranda del slėgimo nervų (su-

tinimas juk slėgia, spaudžia). Kadangi ne visur jautrumo nervų vienodas skaičius ir kokybė, ka-dangi ne visur sutinimas vienodas, tai ir skaus-mas ne visuose uždegimose vienodas (pv. plau-čių plėvės uždegimas itin skausmingas, o nosies uždegimas dažnai mažai skausmo tesukelia ir tt.). Čionais gamta vėl pasakysiu, turi gerų norų: skausmas reiškia signalą „apsižiūrėk, žmogau, kame dalykas“. Bet ir šiame atsitiki-me mes negalime stovėt rankas nuleide: mes tu-rime skausmus mažint atitinkamais vaistais, nes žmonės skausmų kentėt nebenori.

Labai daug ligų ir yra kokios nors vietos (organo, arba organų) uždegimai. Medicinoje paprastai uždegimus vadina lotyniška — prie organo vardo prikerigiama galunė „itis“, kuri ir reiškia to organo uždegimą; organus dažniausia greikiškai vadina. Tuo būdu turime daugybę „itų“ uždegimų. Lietuviškai vieton „itis“ paprastai vadiname „itas“, ir del to turime „gas-tritas“ (skrandžio uždegimas), „dermatitas“ (odos uždeg.), ir šimtus kitokių „itų“ (užde-gimų). Iš daugybės ligų, kurios pasireiškia už-degimais įvairių organų, galime suminėt seka-mas: „rinitas“ — nosies gleivinės uždegimas, „tonsilitas“ — tonsilų uždegimas, „artritas“ — narių uždegimas, „bronchitas“ — uždeg. bron-čių, „pleuritas“ — plaučių plėvės uždeg., „apen-dicitas“ — aklosios žarnos uždeg., „nefritas“ — inkstų uždegimas, „cistitas“ — uždeg. pūslės ir daug kt.

Gangrena. Gangrena vadiname mirimą (puvimą) kokios nors kūno dalies. Šiuose atsi-tikimuose paprastai užsikemša arterija. Jei gan-grena apima mažą dalį kūno, tai galima tikėtis gerų rezultatų (reikia nupiaut gangrenos apimtą dalį), bet jei gangrena jau apėmusi kokį nors vidurinį organą (pv. plaučius), tai beveik vi-suomet reiškia mirtį. Gangrenos suėsti audiniai greitai apnuodina visą kūną ir mirtis neišveng-giama. Cukrinė liga ir arteriosklerozas dažnai pagamina gangreną kojų. Maža gangrena išsi-valo ir užgyja taip, kaip žaizda. (Daugiau bus)

gyvuoja, o realis Rusijos gyve-nimas eina ta pačia vaga, kaip ir kitose valstybėse. Darbinin-kams ir kainos augštos pragy-venimo reikmenims, ir skurdas vargas juos spaudžia gal dau-giau, negu „kapitalistinėse“ val-sstybėse. Rusijos darbininkai yra net tokiais savo krašto „še-i-mininkais“, kad milijonai bedar-bių kasmet skurdą kenčia. Ukiai, miestai apieisti iki tokio laipsnio, kad net tyriausio krau-jo komunistai prastą įspudį su-daro, kaimiečiai suvargę net iki to, kad priversti basi po mies-tus vaikščioti, ko Amerikoje net mažiausiam miestely neten-ka pastebėt. Štai jums Rusi-jos „darbininkų rojus“, kurį ištikimiausias Maskvą lietuvių komunistų organas nupiešia.

KOKIE NELAIMINGI!

Buvusis APLA. centro sekre-torius p. J. Gataveckas randa reikalingu net dabar pamokinti Vitaitį minimos draugijos rei-kaiais. Mat keli mėnesiai atgal buvo pacituota „Tėvyneje“ iš-traukos iš „Naujienų“ korespon-dento minimos draugijos Seimo aprašymo ir tas p. Gata-veckui ir jo sėbrams labai nepa-tiko. Todėl dabar p. Gatavec-kas Chicago komunistų orga-ne prirašo devynias galybes pamokinimų ir kaltinimų Vitai-čiui. Jam labiausiai nepatinka, kad buvo pažymėta, jog konsti-tucijoj „yra labai daug tokių patvarkymų, kad narys sirgs ar mirs, o gaus pašėlpą ir pomirti-nę tik pagal Centro Komiteto nuožūrą ir tt.“ Šito „baisaus šmeižto“ atitaisymsi p. Gata-veckas štai kokia nelaiminga bukle nusiskundžia:

MASKVOS APMOKAMI KOMUNISTŲ VEIKEJAI.

„Naujienos“ paskelbia labai įdomų faktą, kad viršaus 10 nuosimčių Amerikos komunistų partijos narių yra apmokami Maskvos interesams tarnaujan-ti veikėjai. Šitos įdomybės įro-dymui „Naujienos“ remiasi „trockistų“ leidžiamu laikraščiu „Militant“, kuriame buvusis komunistų vadas ir Amerikos komunistų partijos vienas steigė-jų James P. Cannon tarpe kitko paskelbia ir augščiau minėtą faktą. Beabejonės Cannon puik-iai žino visas partijos slaptys-be. Išrodęs visus „stalincų“ griekus, Cannon baigia savo ataką šešiais pasiūlymais komu-nistų judėjimo atgaivinimui. Del tų Cannono iškeltų faktų „Naujienos“ padaro sekamas iš-vadas:

„Punktai 4 ir 5 šiuose jo pasi-ūlymuose yra įdomūs tuo, kad juose komunistų partijos stein-gėjas viešai pripažįsta, jogei Maskva šelpia komunistus ir kad tos Maskvos pašėlpos juos ištvirkino. Iš Cannono parei-škimų patiriame nuostabų daly-vadus ir padiktavo jiems konsti-

munistų partijoje turi apmoka-mus „džiabus“!...“

„Šitie Cannon'o žodžiai nepa-liekia vietos jokiai abejonei, kad Amerikos komunistų („work-rių“) partija gyvena pašėlpomis, gaunamomis iš Rusijos bolsėvi-ku. Toliaus — kad tų pašėlpų dėka komunistai užlaiko milži-nišką apmokamų viršininkų, agitatorių ir kitokių samdinių štabą, kuris sudaro net dau-giau, kaip dešimtą nuosimtį vi-sų partijos narių!“

„Vadinasi, jeigu visoje Ame-ricos komunistų partijoje yra keturi ar penki tukstančiai na-rių, tai ji turi daugiau, kaip 400 ar 500 apmokamų žmonių. O lietuvių komunistų „frakcija“, susidedanti iš kokių 500 narių, užlaiko ne mažiaus, kaip 50 „revolucionierių“, gaunančių al-gas iš partijos.“

„Ant kiekvienos dešimties paprastų komunistiškų „pieškų“ — vienas apmokamas viršinin-kas!“

„Ar reikia tuomet stebėtis, kad komunistai nuolatos rengia demonstracijas ir prakalbų maršrutus, leidžia lapelius ir ki-tokią literatūrą, kad jų agita-toriai zuja iš miesto į miestą po visą plačiąją Ameriką! Juk jie turi ką nors veikti, turi parodyt savo maitintojams Maskvo-je, kad algos jiems yra moka-mos ne uždyką.“

Šituos faktus pakartojame „Tėvyneje“ vien tuo tikslu, kad parodžius SLA. nariams, jog Maskvos apmokami agentai sie-kia ir mūsų Susivienijimą už-kariauti. Dabar bus aišku S. L. A. nariams iš kur komunistų vadai gauna lėšas palaikymui tos armijos agitatorių, kurie va-zinėja po Amerikos lietuvių kolonijas tikslu demoralizuoti S. L. A. narius, kad tuo būdu savo tikslo pasiekus. Daugelis komunistų vadų net nebudami S. L. A. nariams pirmoje vietoje iš-sijuosę „darbuojasi“ Susivieni-jimo narių demoralizavimui tiek per savo spaudą, tiek prakalbose ir kitaip. Dabar vi-siems SLA. nariams bus aišku iš kur komunistų partija ima lėšas Susivienijimo užkariavi-mui vykinti.“

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNULIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji, Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko, Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji, O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko. **KUDIRKA**

Lietuvių Kalbos Mokyklės

Jau nekartą šiame skyriuje kalbėta apie lietuvių kalbos mokyklės. Kai kam šis reikalas jau gal ir įgriso. Vienok mes laikome pareigą apie tai kalbėti ir raginti, kad tokių mokyklėlių lietuviuose, ypač SLA. kuopų pastogėse, būtų kodaužiausiai.

Apie lietuvių kalbos mokyklės mūsų organizacijos dar neseniai kalbama ir dar mažiau delei jų organizavimo darbo pridėta. Vienok, reikia, nesigiriant, sakyti, kad tų mokyklėlių SLA. pastogėje kasmet bna ganėtinai skaičius. Bet to neužtenka. Jų turėtų būti kodaužiausiai. Jos turėtų rastiės bent kažkoje kuopoje.

Lietuvių kalbos mokyklėlių nauda yra neapsakoma. Čia jaunuoliai išmokinami ne vien lietuvių kalbos. Čia jaunuoliams teikiama ir tas dvasinis lietuviybės penas, kurio jie negauna jokioje kitoje įstaigoje. Čia jaunuolis auklėjamas ta pačia dvasia, kokia buvo ir yra jo seneliai, jo tėvai. Prie to, jaunuolis, lankydamas mokyklą, jei ta mokykla tvarkingai vedama, išsiauiki kiek kitokių žmogumi, negu tokių mokyklų nelankantieji jaunuoliai. Lankantieji lietuvių kalbos mokyklės jaunuoliai įjunktą ir naudingam darbu. Jie numato reikalo dirbti ir del savo žmonių, lietuvių, labo. Čia jie taip gi susipažįsta su kožnam žmogui reikalingomis žiniomis apie savo tėvų kraštą — išmoka Lietuvos istoriją, lietuvių papročius, dainų. Žodžių, lankęs lietuvių kalbos mokyklėle jaunuolis jau yra kur kas labiau susipratęs, mokytesniu jaunuoliu, negu tas, kuris vien viešojo mokykloje mokinas.

Apie dinių mokyklėlių steigimą šiandien mūsų organizacijos dar nėra kalbos. Tai ateities klausimas. Šiuo syk mums reikia steigti vien vakarines lietuvių kalbos mokyklės. Tokios mokyklės nesudaro jau tokių didelių išlaidų bei darbo. Čia reikia vos keleto pasišvenusių žmonių: mokytojo ir vieno-kito darbuotojo. Dviems žmonėms dirbant, galima palaikyti tvarkingą ir pavyzdingą mokyklėle.

Nežinome, ar jusų miesto SLA. kuopa mokyklėle steigimo reikalą ką nors daro ir rengiasi daryti. Jei šiuo reikalu jau dirba — labai gerai. Jei dar ne — patys jaunuoliai turi reikalauti savo tėvų bei kuopos darbuotojų, kad tokią mokyklėle ateinančią žiemą turėjus.

Vasarinės atostogos jau baigiasi. Netrukus jaunimas pradės mokyti. Pradedant viešosioms mokykloms veikt, reikia ir lietuvių kalbos mokyklės jau turėti prirengtas. Apie jų prirengimą dabar kaip tik laikas kalbėti.

Kur yra jaunuolių kuopos, tuojau apie mokyklės steigimą pasitarkit. Kur vieni negalite — pasikvieskit senuosius narius jums pagelbėti. Kur nėra jaunuolių kuopų, jaunuoliai kreipkitės į savo tėvus ir darbuotojus, kad jie jums tokias mokyklės įsteigtų.

Kaip Geriausia Jaunuolius Organizuoti

Jaunuolių organizavimo į SLA. darbas jau kiek pastumėtas. Bet jis dar netaip greitai eina, kaip, rodos, turėtų eiti. Nors, reikia sakyti, jaunuoliai supranta reikšmę prigulėti prie SLA., tačiau jie ne taip skubiai rašos, kaip turėtų, rašyties. Čia man norisi patiekti keletą sumanymų, kaip būtų galima geriausiai jaunuolius organizuoti į SLA.

Nors „Tėvynėje“ yra „Jaunimo Keliai“ ir šiame skyriuje patys jaunuoliai rašo, bet tas rašymas ir tėvais kvietimas jaunuolių prie SLA. rašyties ne visus jaunuolius pasiekia. Jaunuoliai daugiausiai skaito „Funny Paper“ ir tuo užsiganėdina. Todėl kvietimas jaunimo į SLA. rašyties per laikraščius dar nėra vienintelis organizavimo įrankis. Mani manymu, kur randasi jaunuolių kuopa, tai tos kuopos organizatoriai turėtų lankyti ir nepriklausančių prie SLA. jaunuolių namus ir tenai pradėti organizavimo darbą. Tas yra jau praktiškas patyrimas, kad einant ir nerinčius prirašyti prie organizacijos žmonių nactus greičiau narių gaunama. Taip daro dauguma mūsų kuopų,

taip elgiasi ir amerikoniškos „insurenc“ kompanijos. Jei taip nebūtų daroma, tai ir narių tos organizacijos mažai turėtų. Laukt kol kas nors atsilankys į susirinkimą ir prisirašys prie organizacijos yra labai veltus laukimas. Jau ir pačiame mūsų Susivienijime kurios kuopos laukia narių ateinant į susirinkimus prisirašyti prie SLA., mažai narių turi. Kuopos gi, kurios turi savo organizatorius ir jie narių iško namuose, gerai gyvuoja ir narių daug turi.

Nekitaip yra ir su jaunuoliais. Tai būtų vienas geriausių būdų gaut naujų narių-jaunuolių.

Antras būdas, tai jaunuoliai turėtų dirbt drauge su senaisiais nariams-organizatoriais ir veikėjais. Pavyzdžiui, Petras yra vietinės SLA. kuopos organizatorius. Sakysim, jis yra sąžiningas žmogus, visų gerbiamas bei mylimas ir jo vietiniai žmonės visuomet klauso. Eidas organizacijos reikalais, tas įtekmingas senasis organizatorius pasiima ir jaunuolių kuopos išrinktą organizatorių-jaunuolių. Senasis ir jaunasis organizatoriai kartu eina per lietuvių stubas, aiškindami SLA. reikalus ir kalbindami naujus narius prie mūsų organizacijos; aiškina kaip tėvams, taip ir jaunuoliams šios organizacijos tikslus. Ir tokiu būdu, jei ne vienam, tai kitam pasiseka tinkamai SLA. tikslus išaiškinti. Jie gauna naujų narių. Jie didina jaunuolių kuopą.

Prie to, labai svarbu kaip gautus naujus narius-jaunuolius prie organizacijos palaikyti. Surengiami jaunuoliams parengimų, kaip tai: šokių, žaistų, koncertų, sporto rungtynių, vakarienių ir šiaip įvairių pramogų su programomis, tai tinkamiausias jaunuolių prie organizacijos palaikymo būdas. Tokiuose parengimuose jaunuoliai patys turėtų imties vadovavimą. Jei jiems tai dar gerai nevyksta — seniai gali jiems gelbėti.

Šitaip dirbant, man rodos, būtų galima gaut daug naujų narių-jaunuolių ir juos vieningai palaikyti prie mūsų reikšmingos organizacijos.

K. Demikis.

LIAUDIES DAINA.

Ko vėjas putė?
Ko giria gaudė?
Ko lelija lingavo?
Ne vėjas putė,
Ne giria gaudė,
Ne lelija lingavo:

Sesyte verkė,
Jauneji verkė,
Vainikėliai lingavo.

Neverk, sesyte,
Neverk, jaunoji,
Dar rytoj daugiau verkisi:

Kels vainikėlį,
Dės nuometėlį,
Reiks dar daugiau verkiti;

Išpins kasele,
Šilkų saujaile, —
Tai tavo jaunystelė;

Numaus žiedelį
Nuo baltų rankų, —
Tai tavo puikystelė.

Mano „Ji“

(Pagal A. Čechovą)

Ji, kaip tvirtina mano gimdytojai ir viršininkai, gimė anksčiau už mane. Ar jie tame teisūs, ar ne, bet aš žinau tik tai tiek, kad aš neatsimenu nė vienos dienos mano gyvenime, kuomet aš nebūčiau priklausęs jos ir nebūčiau jautęs ant savęs jos valdžios. Ji neapleidžia mane dieną ir naktį. Aš taip pat nerodau nė mažiausio noro pabėgti nuo jos. Reiškia, ryšys tvirtas ir patvarus... Bet nepavydėk, tamsta, jauna skaitytoja. Tas jaudinantis ryšys neatneša man nieko ne nelaimi. Pirmiausiai mano „ji“, neatstraikdama nuo manęs dieną ir naktį neduoda man užsiimti darbu. Ji kliudo man skaityti, rašyti, vaikštinėti, gėrėties gamta... Aš rašau šias eiles, o ji stumia mane į paalkunį ir kas sekunda, kaip senoviška Kleopatra nemažiau senovišką Antonių, vilioja į guolį. Antra, ji atima man turtą, kaip francuzų koketė. Už jos prisirišimą aš esu paaukojęs visa ką: karjerę, garbę, patogumus... Iš jos malonės aš vaikščioju išsilvilęs, gyvenu pi-

giame bute, rašau išblyškusių juodylu. Deja, visa surija ji, ta neprisotinamoji. Aš neapkenčiu jos, labai neapkenčiu... Senaf jau būtų laikas persikurti su ja. Bet neperisiskyriau su ja iki šiol todėl, kad advokatai ima už patarnavimą daug pinigų... Vaiku, kol kas, mes neturime... Ar norite išmōt jos vardą? Jis pusėtinai poetiškas. Ji vadinasi tinginyste...
L. Vitkauskas.

SLA. JAUNULIŲ DARBUOTE

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA 60 Kp. Skyriaus Jaunuolių Kelionė į Chicago.

SLA. 60 kp. jaunuolių skyrius, su savo besbolo jautku, rug. 11 d. lankėsi Chicagoje. Viso Chicago vyko apie 25 jaunuoliai. Išvykome nedėlios ryte, apie 2 val. privačiuose automobiliuose. Chicago pasiekėm 8 val. ryte. Nuvažiavus į Chicago priemiestį, SLA. 260 ir 344 kp. jaunuoliai mūsų pasitiko. Vispirmiausiai mes buvome nuvesti į restoraną ir buvom vaišinti tuo, kas kas tik norėjom.

Pasivaigius, jautėmės daug stipriai. Po to, visi išvykome į parką lošt besbolės. Čia mūsų lydėjo ponai Stungis, Grybas, Royce ir daugelis kitų Chicago darbuotojų, kurių vardų neteko gerai įsitęmėti, kurie mus širdingai ir labai broliškai priėmė bei mums patarnavo. Mes manome, kad mus niekas nebut galėjęs geriau priimti ir patarnaut, kaip tai padarė mūsų organizacijos nariai.

Besbolę pradėjom lošt 12:30 val. popiet. Lošimas buvo labai gražus ir įdomus. Jokių nesusipratimų bei argumentų nebuvo. Su mūsų jautku žaidė SLA. 260 kp. garšieji maroonai. Žaismė prasidėjo lėtai, bet vėliau gerai įsismaiginta. Trečiame ininge mūsų jaunuoliai padarė vieną įbėgimą ir laimėjo pirmąjį garbę. Bet vėliau pasirodė, kad mūsų jautku nugalėt chigagečius buvo per dideliu darbu. Netrukus maroonai padarė pirmą, antrą, trečią ir tt. įbėgimą. Abeji besbolininkai kovoję sunkiai. Tačiau laimėtojai likosi maroonai, kurie gavė 6, o SLA. 60 kp. jautkas 2 įbėgimus.

Lošiu užsibaigus, visi nuvykome į SLA. 6to Apskrickio renetą išvažiavimą, Beverly Hills'e. Čia klausimas, ar mes ten turėjome gerų laikų? Na, apie tai lai kas nors paklausia tų mūsų jaunuolių, kurie tame išvažiavime dalyvavo. Jie jums apie tai paaiškins. O paaiškins, kad visi buvo pilniausiai patenkinti. Čia mes gavome progos pakvėpuot tyru oru, susitė su Chicago lietuvių darbuotojais, jaunuoliais ir kitais, kurie SLA. labui dirba.

Išvažiavime-piknikė išbuvome iki 6:30 val. vakare. Pikniką buvome priversti aplėist ir vykti į kitą vietą, kur buvo surengtas piknikas del grandrapidiečių. Šiame piknyje galėjo dalyvaut visi, bet dalis mūsų jaunuolių nedalyvavo.

Šį pokilį mums surengė SLA. 344 ir 260 kuopų jaunuoliai. Čia visi linksminomės, šokome ir labai gražiai laiką praleidome, bet pakilio pabaigos jau nesulaukėm, nes mus laukė ilgo goka, apie 200 mylių, kelionė į namus. Skirties su savo organizacijos nariams mums buvo labai sunku, nes dalyvaudami drauge visi turėjome smagus laiką, tokio laiko, kurio mes ilgai nežimiršime.

Grand Rapids'o jaunuoliai namo parvyko gerai — visi sveiki ir linksni.

Dabar Grand Rapids'o jaunuoliai susidomėję ir net susirūpinę, kada ir koki būdu jie atsilysins chigagečiams už tokį mūsų malonų priėmimą ir vaišinimą. Ypatingai broliai S. Royce, J. Stungis ir Grybas turėjo sunkiai del mūsų priėmimo ir vaišinimo dirbt ir visą laiką buvo su mumis užimti. Manome, kad tokią progą kuomet nors pasitaikys ir mes chigagečiams už jų širdingas vaišes atsilysinsime dar su kaupu.

Varde viso SLA. 60 kp. jaunuolių skyriaus chigagečiams tariam širdingiausių ačiū. Ypač didelį ačiū reikiame tiems asmenims, kurie taip daug ir taip širdingai del mūsų rūpinosi.

Aeme Dalton,

SLA. 60 Kp. Jaun. Skr. Sekr.

F. Zukaitis,

SLA. 60 Kp. Jaun. Skr. Org.

SCRANTON, PA.

Daidininkė Elena Sadauskaitė Išvyko į New York'o Roxy Teatrą.

„J. K.“ jaunims skaitytojams jau žinoma, kad tula Scrantono lietuvaite, vardu Elena Sadauskaitė, pasijūzė maloni dainavimu ir vaidinimu. Apie tai jau buvo rašyta „Tėvynėje“. Apie p-lės E. S. malonų dainavimą yra plačiai rašę ir Scrantono amerikoniški laikraščiai. Ypač jai labai didžiūotasi ir tiesiog džiūgauta po to, kaip ji vaidino-dainavo operetėje „The Maid of Wistera“.

Nuo to laiko p-lę Sadauskaitę labai pamilo ir vietiniai žmonės ir spauda. Kadangi ji yra neturtinga lietuvaite, tai jos likimui labai susirūpino čia gyvuojantis įtekmingas Kiwanis klubas. Ypatingai p-lės E. Sadauskaitės likimu susirūpino to klubo prezidentas adv. William Skinner. Šio gėraširdžio žmogaus pasidarymu minima lietuvaite pastaromis dienomis pasiekė tokios augtumos, kurios vargiai ir besitikejo pasiekti. Adv. W. Skinner rūpesniu ji praeitą savaitę jau išvyko į New Yorką, kur stvoja darbuotis garsiajame Roxy teatre. Apie ją jau labai gerai kalba ir minimo teatro vedėjas, P. Rothapel. Jis sako, kad ši lietuvaite galės siekti visų scenoje esamų augtumų. Ji, esą gražiai dainuoja, jos balsas esąs tiesiog aukštinis, prie to ji turi visus scenai reikalingus gabumus. Kiek padirbėjus prie Roxy teatro, ji galės imt dalyvumą ir kalbamųjų-krutamųjų pavėslų dirvoje. Ji tam turi visus tinkamumus ir gabumus.

P-lės E. Sadauskaitės išvykymu į New Yorką bei jos pasisekimu įsigauti Roxy teatre nuždiegi visi scrantoniečiai. Vietiniai laikraščiai, kaip „Scranton Sun“ ir „Scranton Times“ net pirmuose savo puslapiuose įdėjo tiesiog nesacingus aprašymus apie p-lę Sadauskaitę. Pagal vietinius laikraščius, toks p-lės Sadauskaitės iškilimas esąs tiesiog pasakinas.

Džiaugiasi p-lės Sadauskaitės pasekmėmis sveitimačiai, tai mums, lietuviams, tuo reikia šimta kartų daugiau pasidžiaugt. Mes jau linkime viso to. ko jos karjerai reikalinga ir ko jos jaua širdis trokšta. Mes sakome, kad dar viena lietuviška žvaigždėlė pradėjo skaidriau šviesti. Ir lai ji ilgai-ilgai šviečia. Lai ji sužiba koskaidriau!

Scrantonietis.

Novelė Beprotė ar Mylinti? Petras Cvirka

(Užbaiga)

Paskum ėjome tylėdami, greta vienas kito. Ėjome iki didesnių gatvių, kur žmonių buvo daug daugiau. Sulėtino žingsnius. Viename pasisukime buvo ypatingai sunku praeiti. Minia grūdosi šen ir ten. Aš nedrasiai paėmiau už jos rankos, prilaikydamas nuo stumdymosi. Ji nieko neatsakė. Taip išėjome į apytuštį bulvarą, kur lempos buvo užgesusios ir tik kai kur švietė šviesa krautuvių vitrinose. Viena pora praėjo visai arti mūsų ankštai susiglaudę ir tyliai kalbėdamiesi. Ji pasekė juos pavydo žvilgsniu ir aš pamaniau, kad laikas šio pasivaikščiojimo tuojau baigsis. Aš pamaniau, kad ji laukia mano atvirumo ir tuojau prisiglaudžiau prie jos. Šilta srovė apliejo mano kūną. Ji buvo graži. Bet jausdama mano drąsą, ji staiga paleido ranką. Tai buvo mano atsivylimas.

— Ach, aš praėjau savo namus! — pasakė ji ir nežymiai palenkusi galvą nuėjo.

Stovėjau kaip pamišęs ir laukiau. Ji nuėjo neatsisveikinusi. Ji nuėjo, ir galima sakyti, pradingo, taip paniekiniusi mano širdingumą. Jos keistumas susuko man galvą. Ir nepažįstamoji moteris laukė mane restorane, persekioja savo svaiginančių žvilgsniu ir dabar kada jai pasiuliu savo draugiškumą, — ji neatsisveikinusi nuėjo.

Pagaliau žinojau, kad čia ji negyveno, o tik tyčiomis taip sakė. Suprantama, ji kankino mane. Ji mylėjo, matyt, žaidimą meilėje ir juo, kaip tu tuščių stiklu tuščiame restorane žaidė. Pavojingai žaidė manimi. O tas kankinimas mane dar labiau užkūrė. Toje valandoje, stovėdamas vienas bulvare, verkdamas juokiais, kad ji apsirinka, labai apsirinka... Ši nepažįstamoji daug kartų sekė mane ir aš vis likdavau vienas. Dar būtų galima daug ko pripasakot iš tų trumpų susitikimų. Budavo susitikimų, kada ji iškodavo manęs ir pamačiusi pasitraukdavo. Ir budavo valandų, kad toks pasiilgimas apimdavo mane, kad aš pamišęs sulaukydavau ilgam laikui kvėpavimą, nes man pasirodydavo, kad kaž kas ilgai beldavosi į duris ir pagaliau kada aš pilno džiaugsmo balsu paprašydavau, — ten niekas neįeidavo. Ir viskas nutildavo ir viskas aprimdavo.

Praėjo porą mėnesių. Tai buvo keista naktis, kurios visos smulkmenos paliko mano atmintį. Aš jos niekuomet nežimiršau. Tai buvo viena naktis vėlybo rudens, kada lietus liejosi kaip iš kibiro, o vėjas ošė nuogose medžių šakose ir kaip griausmas bildėjo namų stoguose. Mano kambarį baigė blyst židiny paskutinės žarijos. Jas kaip senų dienų atminimus maišiau su baltais pelenais ir klausiausi audros. Žemai, gatvėje girdėjosi smarkus vandens kritimas nuo stogų. Per visą šį triukšmą neišsiskyrė bauginantis, neiškusis šauksmas. Šaukė lauke pagelbos. Toks smarkus buvo vėjas ir lietus, kad tik po valandėlės vėl išgirdau šaukimą ir jau garsesni. Mane sukūrė lengvas baimės šurpulis. Smarkiai kelis kartus sturenkė į duris. Vėl pasikartojo. „Kas ten galėtų but tokią vėlą naktį?“ — pamaniau ir išėjau laiptais prie durų. Lauke, perlyta ir prisiglaudusi prie durų stovėjo moteris. „Gal but elgėta“, — pamaniau ir paklausiau ko jai reikia, bet šį nežinomoji, kaip isterijoj sugriebė mano ranką ir taip gądinančiai suriko: „Gelbėkite, mane vejasi!“ — Balsas pasirodė kur tai girdėtas. Aplinkui buvo neapsakoma tamsa ir lietus. Reikėjo skubėti, kad jį paslėpus. Prilaikydama už rankos, ją užvedžiau viršun. Jos širdis taip smarkiai plakė, kad net ji visa drebėjo. Kai ėjome į priearį ir per atviras kambario duris pasklido žarijų melsvas pazardas, ji apsisotojo ir atsigrįžo į duris. Matyt, ji vis dar buvo išsigandusi ir su baimė žiūrėjo į duris.

— Taip, dabar tamsta paslėpta ir gali but rami, — pasakiau.

— Durys užkištos?

Palenkiau jai galvą. Tada kaž kas atsitiko. Ji pašlėjo mano pusėn ir šlapi plaukai ir šlapias veidas prisiglaudė prie mano smilkinių. Vanduo susimaišė su jos ašaromis ir šilta puolė man ant rankų. Ji pravirko. Ar iš laimės išsigelbėjus ar iš išgąsčio ji pravirko ir smarkiau suliepsnojė žarijų likučiai apšvietė tamsų kambario kampą, kai aš pamačiau senai matytą moterį. Tai buvo ta pati, kurią palydėjau kitados iš restorano.

— Del Dievo, ko tamsta verki? — susijaudinęs paklausiau ją. Bet ji neatsakė, tik dar labiau aikčiojo ir ašaros kaip lietus plovo mano veida.

— Del Dievo... Čia nėra jokio pavojaus... — raminau.

Tokiame padėjime, atsargiai ją privežčiau prie židinio ir pasodinau plačiame krėsele. Rausva ir gėstanti šviesa lekiėjo margais šešėliais jos gražiame veide. Ji pergyveno kaž ką baisaus. Tada ji, kaip visada, taip švelniai su pirmuoju žodžiu „ach“, pradėjo:

— Ach, kad tamsta žinotumei...

— Ir vėl ilga pauza.

— Ach, kad tamsta žinotumei... kad tamsta tai suprastumei kas mane vijosi...

— Kas gi? — paklausiau.

— Šianakt mirė mano vyras...

— Tamstos vyras? — man pasidarė nuostabu. Aš nebuva apsirikęs, kartą, tik vienintėlį kartą restorane ją pavadinęs poniu.

— Taip, jis mirė ten ir guli vienų vienas penkiuose kambariuose... — Čia ji sulaukė savo ašaras. — Jis miręs keršio man ir aš negalėjau palikt viena. Kai išėjau, Viktoras vijosi mane. — Čia ji pasakė vyro vardą. Aš nenorėjau, kad ji aptilusi kartotų tokią baisią istoriją. Ir pauza vėl buvo ilga. Po valandėlės ji aprimo. Jos veide reišėsi lyg ir šypsena lyg ir baimė. Atėjo kitos valandos. Kai ji pirmą kart plačiai nusišypsojo ir už kaž ką man tai padėkojo, — pasirodė, kad debesys pradingo danguje ir tuščiuose rudens medžiuose pragydo lakštingalos. Pasirodė, kad viskas prašvito, bet viesulai daužėsi gatvėje. Ramiai ji merkė akis, lyg iš nuovargio, lyg iš melės, iš to didelio atsidavimo. Tuo tarpu apžiūrėję ją. Jos džiustantieji rubai dar stipriai laikėsi prilipę prie jos gražaus kūno. Many suliepsnoję tikros meilės ir pasi-grožėjimo aistra.

Tos nakties niekad nežimiršau. Ją nuvedžiau į mažą kambarį už užlaidų ir palikau savo lovoje, o pats atsiguliau sofoje. Ji buvo pakiusni mano namuose ir prašoma neatsisakinėjo. Iš nuovargio ir iš tų svaiginančių jos smilkinių degimo, aš merkiaiu akių vokus su mintimi, kad ji liks čia ant visados... Gal tai buvo snaudulio pradžia, kai kambario pakilo muzika. Iš kito kambario sklido švelnus moteriškes balsas, akompanuojant mažiems pirštams ir vaikščiojo visuose kambariuose. Tai buvo ta pati daina, aną pirmojo susitikimo vyšniava naktį. Ji sėdėjo užsidėgusi žvakę prie seno pianino mano kambario ir skambino. Sakau, kad ta muzika pripildė mano širdį neapsakomo ilgėšio ir neapsakomos meilės, nors ji sėdėjo tik už permatomų užlaidų ir visą užmiršusi dainavo. Ji užmiršo savo vyrą, užmiršo ašaras... O, kad tai būtų galima tėt šią audrą lauke, šią muziką pakilusią iš po jos pirštų ir šią ilgėšio pilną meilę mano širdy. O, kad tai būtų galima buvė klausyti tik. Ji pabaigė. Netikėtai nutraukė pradėtą dainą ir prašėjo. Drebančių, kaip tilstančių klavišų balsu ji pašaukė:

Ką ji šaukė? Gal tai savo vyrą? Juk tai buvo ir mano vardas? Gal tai tik mažas jos apsirikimas? Bet ne, ji ieškojo manęs. Ji pakilo ir lengvai artinosi prie manęs. Aš stengiausi nuodot miegančią. Ji stovėjo, turbūt, ir degino mane savo akimis, kaip anuomet restorane. Šilkas sušlamėjo ir ji prisėdo. Prisėdo kaip mano žmona ir švelniu delnu pabraukė per mano lupas.

— Tu miegi?

— Ne... aš tik klausiausi jusų skambinimo. Man išrodo, kad jūs vis dar skambinate.

Jos lupos tuo tarpu užsidėgė tamsiai raudonu purpuru ir tarp jų pasirodė baltų, kaip mar-moras dantų eilė.

Ji nieko neatsakė. Tai buvo atsakymas be žodžių. Jos ilgai plaukai dilgino mano veidą. Aš paėmiau juos ir pradėjau pint kasas. Ji šypsojosi. Man rodėsi, kad ji atėjo ir savo plaukuose atnešė visą girių ir pievų gėlių kvėpavimą. Taip sėdėjo prie manęs šį nepažįstamoji ir aš pyniau jos kvėpiančius plaukus į ilgas kasas.

— Pasakykite, kaip tamstos vardas? — kreipiausi.

Jai šis klausimas pasirodė keista.

— Ar tamstai ne visviena?...

Kai ji neatsakė, aš pradėjau spjofot jos vardą. Bet ne iš tų žmogiškų vardų, o ne! Man pasirodė, kad ji nežinojo, kurį galejo ištart tik paukščiai ir vėjai... kurį galejo minėti tik tuščiuose laukuose žydniesios gėlės, visad supamos vėjų. Ir stengiausi ištart jos vardą. Aš surankiojavu keletą garsų iš paukščių čiulbėjimo ir pašaukiau ją. Ji juokdamosi papurtė galvą ir vėl jos lupos pasidarė tamsiai raudonos varšos. Dvi juodas kasas pritraukiau visai arti ir ji nesipriešino. Taip, tik ilgu ir atriū būciniu ji pasakė savo vardą. Daugiau nieks negalėjo jo ištart.

O, kad tai būtų galima buvė tėt šią naktį... Rytą, jos guolis buvo tuščias. Ten buvo tuščia vieta ir smilkstantis jos plaukų kvapas. Gal but ji išėjo palaidot savo mirusį vyrą. Daugiau ji niekad negrįžo.

Po savaitės aš skaičiau laikraščiuose apie vieną poną, kuri pasmaugė miegantį savo vyrą ir pati tą naktį pamišė... Bet ne, tai ne ji. Aš negalėjau tikėt, kad bučiau tą naktį praleidęs su beprote. O ne, tai negalėjo but!

Paskum, gal but po trijų metų, o gal po keturių, vieno antkybio povasario dieną vaikščiojau uosto pakraščiu. Debesys maišėsi su tirštu pilnu marių uku. Garliaiviai pakartojo daug kartų savo staugimą ir kai kurie atsitraukė iš uosto. Tada pamačiau gėdulo rubosne, išblyškusią moteriškę, kuri ant rankų nešėsi mažą mergaitę. Tai buvo ji. Iš akių pažinau. Ją su mažu baltu laiveliu jurininkai įkėlė į garlaivį. Pasikartojo daug kartų švilpimai. Toli ukanoje, (Tąsa ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRİČIU DARBUOTĖ

SLA. IV-to APSKRİČIO, CON-NECTICUT VALSTIJOS, KUOPŲ SUVAŽIAVIMAS.

Suvažiavimas. Septynioliktas SLA. IV-to Apskričio Suvažiavimas Iykyks Rugsėjo 29 Dieną, 1929 Metų, 10 Valandą Ryte, 310 East St., New Haven, Conn.

Tai gi priklausiančios prie IV Apskričio SLA. kuopos, malonė-kite prisiųst savo atstovus su-važiavimam, įteikdamos jiems mandatus ir kuopų įnešimus.

Taip gi atstovus gali prisiųst ir tos SLA. kuopos, kurios prie Apskričio dar nepriklauso, o gyvena jo ribose; ypač tos kuopos, kurios yra silpnos. Apskritys pagalbės joms sustvirtēt, nes Apskritys yra tai tvirtovė, teikian-ti pastiprinimą kiekvienai prie jo priklausančiai kuopai. Silp-nai gyvuojančios Connecticut valstijos kuopos lai kreipiasi pas IV Apskričio organizatorius, B. Vedeikis, 255 Zion St., Hartford, Conn., ir J. Ragelis, 318 Elm St., New Britain, Conn., o jie su mielu noru joms pagalbą suteiks, surengdami pra-kalbas ar kitu koku būdu.

Kaip organizatoriai, taip ir Apskritys už savo darbą nuo kuopų jokio atlyginimo nereika-lauja ir neima. Prisdendant prie Apskričio taip gi kuopoms nieko mokēt nereikia, užtenka tik atstovus suvažiavimam prisiųst.

Pastaba Apskričio Kuopų Valdyboms.

Gerbiamieji, ar jūs atmenate Apskričio suvažiavimo lapkričio 26 dienos 1926 metų protokolo paragrafą 9? Ten sakoma, kad kiekvienai kuopai turi but pasiūsta blanka iš SLA. IV Apskričio valdybos; tas blankas pripildę kuopų valdybos turi su-gražint Apskričio centrui. Blanko išsiuntinėta ir, ačiu kai ku-rioms kuopoms, jau sugražino tinkamai išpildžiusios. O neku-rioms betgi kuopos dar ir po šiai dienai minėtų blankų nepri-siuntė. Todel meldžiame kuopų pasiskubint ir, išpildžius tas blankas, prisiųst. Suvažiavimas jau visai arti. Nelaukite il-giau, nes nebus galima Apskri-čio finansinio stovio sužinot, neturint minėtų blankų; nega-lima žinot kuopų stovio, kuri kuopa gerai, kuri silpnai gyvuo-ja. Pasiskubinkite!

Taip gi kiekvienai kuopai yra pasiūsta organizatorioms są-skaitų blankos kaslink SLA. IV Apskričio konkurso, paskelb-to nuo spalio 1 dienos 1928 me-tų iki rugsėjo 1 dienos 1929 me-tų. Kurie organizatoriai daly-vavo Apskričio konkurse, malonė-kite atstatkamai išpildyt blan-kas su kuopos valdybos parašais bei kuopos žyme, kaipo liu-dymu, kad prirašė tuos narius prie kuopų. Išpildant blankas, pažymėkite atskirai, kiek augu-sių prirašyta ir kiek vaikų sky-riumi, kad Apskričio centrui būtų žinoma, kokius vaivsius del Ap-skričio konkursa atnešė. Šias blankas, kuoveikiausiai išpildę, siųskite Apskričio centrui, nes reikia sutvarkyt išmokėjimas prieš suvažiavimą. Jei blankos bus be liudymo kuopos valdybos ir be kuopos žymės prisiųstos, tai tokios blankos bus bevertės ir organizatoriams nebus atly-ginama.

Suvažiavimo delegatais patar-tina rinkt tuos narius, kurie dau-giau SLA. reikalais įdomaujasi, kuriems rupi musų ir abelnai lietuvių gerovė. Tikimės apa-staus burelio delegatų ir gero pluošto svarbių įnešimų.

Dar Žodelis Kuopoms.

Visada prisiūnčiant SLA. IV

Apskričiai gerus įnešimus į su-važiavimus, o puikiausį įnešimą apleidžiama. Tai yra begalo svarbus ir naudingas įnešimas suvažiavimui apie musų jaunuo-lius. Čia būtų kaip tik vietoj, kad Apskritys ir kuopos pradė-tų gyvau darbuoties kaslink musų jaunuolių. Nors šešiolik-to suvažiavimo protokole 9-tam paragrafe nutarta, kad kuopos rengtų savo jaunuolius, su viso-kiais žaislais, dalyvaut Apskri-čio išvažiavime, bet nutarimas nuėjo veltui; tik 124-tos kuopos dvi jaunuolės Apskr. išvažiavi-mo programe pasirodė. Na, kur daugiau jaunuolių likusių kuopų? Bet ir 124-toj kuopoj kas nepaprasto atsitiko su jau-nuolių choru. Metai atgal tas choras gana puikiai pasirodė su dainomis Apskričio išvažiavime, bet šiais metais jau visai nepa-sirodė.

Kviečiu visas kuopas ir orga-nizatrius prie darbo ir užsibaig-ty vasaros sezonui, kad dau-giau atkreiptumėt atidos į musų jaunuolius: organizavime jauk-tų del visokių žaislų ir priraši-nėjime prie kuopų jaunuolių, kur jų mes daug turime. Reik-kia truputį darbo pridēt, o nei nepasijusim, kaip turėsime kiek-vieno kolonijoj SLA. jaunuolių kuopes. Aš manau, kad mūsų senasis veteranas, p. J. Žeman-tauskas, pirmas stot tas darban-ti ir suorganizuos jaunuolių skait-lingą kuopą nemažiau kaip iš 100 narių ir parodys Apskričio kuopoms, kad ištikrųjų yra vei-kėjas. Su broliu Žemantausku juokų kręst negalima; įsiai kaip pasako, tai taip ir padaro.

J. F. Makoveckas, SLA. IV Apskr. Rašt.

SLA. 6-to APSKRİČIO IŠVAŽIAVIMAS.

Rugpj. 11 d. atsibuvo 6-to Ap-skričio išvažiavimas Beverly Hills, prie Ashland ir 87 gatvės. Atsižvelgiant į tai, kad dabar visi išvažiavimai nėra tuststan-tinėms miniomis skaitlingi, to-del ir šis Apskričio išvažiavimas nebuvo taip milžiniškas, kaip kai kurie iš musų mano. Bet nenoriu praleist progos nepažy-mėjęs, kad šiame išvažiavime dalyvavo iš visų Chicago kolonij-ųjų žymesni veikėjai ir didelis skaitlius musų profesionalų. Taip gi musų broliai harborie-čiai skaitlingai atsilankė. Turė-jom skaitlingą burį svečių jau-nuolių iš Grand Rapids, Mich.

Sprendžiant sulig išplatintomis serijomis ir vietoje padary-tu bižniui, tai Apskritys turės ir materialės naudos. O broliš-ko-draugiško pasikalbėjimo org-anizacijos bėgančiais reikalais tarpe įvairių kolonijų veikėjų matėsi labai daug, tatau gi mu-sų organizacijai yra labai nau-dinga.

Serijų dovanas gavo sekan-tieji: 1) Elgin laikrodėli — Er-nest Leng, 4612 S. Wood St.; 2) Kodak — pp. Rindokų sunas, iš Ind. Harbor, Ind.; 3) Fount-plunksnā — Frank Lezaitis, se-rija nr. 32; 4) Moteriš. skētj — St. Ruskin, 3842 So. Union Ave.; 5) Auksu \$5 — M. Miller, 4336 So. Honore St.; 6) Auksu \$2.50 — M. Beruk, 1445 S. Hal-sted St.

Laimėjusieji dovanas jautėsi labai patenkinti, o tie, kurie nelaimėjo, vistiek liko patenkinti, nes sudarė galimybės kitiems laimėt. Vėliaus, po serijų trau-kimo, žmonės užkandžiavo, šne-kuočiavo iki vėlaus vakaro. Garbė priklausu už šio išva-žiavimo pasekmes ir begaliniai energingą darbavimąsi musų biznio komisijai, butent broliui J. Vaišvilai, J. Čilauskui ir Ap-skričio sekr. K. Semaškai. Tai tiek apie patį išvažiavimą se-nesniųjų grupės.

SLA. 60 Kp. iš Grand Rapids, Mich., Jaunimas Dalyvavo.

Kadangi šio Apskričio veiki-mas pastaraisiais keliais metais plečiamas tarpe čia augusio jau-nimo, tai ir šiame išvažiavime buvo svarbiausia galis musų jau-nimo pasirodymas. Apskričio Sporto Komisijos nario p. Pe-čiukaičio-Royce ir valdybos nario p. J. Kaulo pastangomis, pri-tariant visai Apskričio valdy-bai, buvo užkvietimas pasiūstas SLA. 60 kp. į Grand Rapids, Mich., jaunimo skyriaus besbo-lio jautkui, kuris pakvietimą pri-ėmė ir išpildė.

Po vadovyse p. F. Zukačio ir kitų pavyzdžių jaunuolių, sekmdieny, 8 val. ryto atva-žiavo 5 automobiliai — viso 25 jaunuoliai, butent 7 panelės ir 18 vaikinių. Visus svečius dar Jackson Parke pasitiko Apskr. Sporto Komisijos pirmininkas p. Pečiukaičis-Royce, kuris atsi-vežė svečius į užsąkytą vietą, pas p. Jucių restoranan. Čia Apskritys pavaišino svečius ska-niais pusryčiais.

Kaip 11 val. visi susėdė į au-tomobilius nuvažiuojant į Gage Parką — lošio vietą, nes Be-verly Hills vieta lošiu tokia prasta ir užleista, kad ten nebu-vo galima lošt. Tatau dalinai ir sudarė musų išvažiavimui apsieiai nemalonumų, nes visi dalyviai norėjo pamatyti musų šaunuosius lošikus išvažiavimo vietoj, o išanksto negalėjom vi-suomenės informuot, nes pasku-tinėj dienoj liko padarytas pa-keitimas.

Kaip 12 po pietų, kiek pa-praktikavę musų sportininkai užėmė lošio vietas, ir prasidėjo kova. Kadangi birželio mėne-sy SLA. 260 kp. besbolo jautkas, žinomas kaip Marquette Maroons, lankėsi Grand Rapids, Mich., ir laimėjo lošį vienu punk-tu iš 60 kp. jautko, tai pastar-rieji dabar norėjo atsilvynt chi-cagiečiams.

Prasidėjo lošis. Pirmus du iningu abu jautkai laikėsi tvir-tai, lygiomis, nieko nelaimi. Tre-čiam ininge Grand Rapids 60 kp. jautkas padarė 1 punktą. Ketvirtame ininge chicagiečiai iš 260 kp. padaro 3 punktus. Vėliau musų jaunieji broliai sportininkai iš Grand Rapids pradėjo turbūt silpnėt arba Maroons jautko lošikai stiprēt, nes lošio rezultatas yra seka-mas:

Marquette Maroons ---- 6
Grand Rapids ----- 2

Nors gradrapdiečiai yra la-bai geri lošikai, bet atsilaiikt prieš Maroons persunku. Tokiu budu iki šiol SLA. 260 kp. Mar-quette Maroons, kiek yra žino-ma, užėmė pirmą vietą SLA. vi-soj organizacijoj.

Kad Apskritys ir turės pusė-tinai išlaidi atskiviesdamas mu-sų jaunų brolių jautką iš Grand Rapids, Mich., bet turim už-garbę pradēt tokius darbus jau-nimo tarpe, kurie suteikia didel-ės reikšmės ir dvasinės naudos mūsų organizacijai.

Šiame darbe daugiausia pasi-darbavo Apskr. sporto komis.: pirmin. p. Pečiukaičis-Royce ir organizatorius u. J. Kaulas. La-bai gaila, kad neturiu po ranka pavardžių lošikų iš abiejų jauk-tų, kurie yra užsitarnavę pažy-mėjimo spaudoje. Galimas daiktas, kad ateity musų SLA. seimai supras ir ras galimybių atkreipt daugiau dė-mesio į sporto reikalus ir įsteigs sportui fondą su atatinama suma pinigų. Tuomet nereikė-tų taip daug vargt vietinėms kuopoms, idant palaiktų sporto skyrius. Su laiku ir mes galė-sim skaitlingai pasirodyt sporte, tik turėkim kantrybės ir dirbkim.

Geo. J. Stungis, Apskr. Pirm.

Visi geros valios lietuviai ir lietuvaitės rašykites prie Susi-venijimo Lietuvių Amerikoje, nes teai yra didžiausiausie lietu-vių organizacija visame pa-saulyje.

IS SLA. KUOPU DARBUOTES

LAWRENCE, MASS.

SLA. 41 Kp. Rengia Pikniką. SLA. 41 kuopos didelis pikni-kas bus rugsėjo 15 d., Lietuvių Tautiškame Parke, Methu, Mass. Pikniko pradžia 10 val. ryte ir trauksis iki vėlumai. To-del SLA. 41 kp. pikniko rengė-jai ir kuopos valdyba kreipia-mas į Mass. valstijoj gyvuojan-čius SLA. kuopas, idant jās pa-remtumēt šį musų parengimą, jį atsilankydami. Mes kvie-čiame į viršminētą pikniką vi-sus atsilankyt. Jusų atsilanky-mas prods, kad mes jaučiames vienos organizacijos nariais ir vieni kitų parengimus remiame. Mums tai, taip gi, priduos dau-giau energijos ir ateity ką nors surengt. Atsilankiusieji visi bus pilniausiai patenkti.

SLA. 41 kp. Narių Žiniai. SLA. 41 kp. visi nariai turi minimame piknike dalyvaut. Kurie piknike nebus, visvienu tu-rės užsimokēt už tiktietą 50c. Todel geriau pasinaudot proga ir musų kuopos šauniam pikni-ke dalyvaut. Visi nariai bus širdingai pavaišinti ir visi turė-sime gero-smagaus laikio.

Kp. Susirinkimo Nutarimai.

Praeitame SLA. 41 kp. susi-rinkime buvo svarstyta daug ge-rų ir svarbių reikalų; nekurie ty reikalų palikta sekančiam su-sirinkimui. Buvo pakelta klaui-simas, ar nebutų galima sutvert SLA. Apskritį Mass. valstijoje? Mano supratimu, kaip tik butų vieta šį reikalą apkalbēt busian-čiame SLA. 41 kp. piknike, kur susirinkus daug SLA. narių ir iš įvairių kuopų.

Nutarta sekantis kuopos susi-rinkimas laikyt rugsėjo 5 d., 7 val. vakare, 41 Berkely St. Šiame susirinkime bus renkamas naujas organizatorius. Kuopos nariai malonėkit į minimą su-sirinkimą ateit.

Turiu pasakyt, kad SLA. 41 kuopa sutverta jau keli metai tam atgal, bet, kol kas, didesnio veikimo musų kuopoje nesima-tė. Augščiau minėtas kp. pa-rengimas-piknikas bus tai vie-nas iš didesniųjų kuopos pareng-imų. Visi nariai turētų dēt pastangas, kad šitas parengimas būtų pasekmingas. Bukite ja-me patys, pakvieskite ir savo pažįstamus bei draugus į jį atsilankyt.

Bolesius J. Vaitkunas, SLA. 41 Kp. Koresp.

YOUNGSTOWN, OHIO.

SLA. Centro Org. Prakalbos. Penktadieny, rugpj. 16 d. mu-sų mieste lankėsi SLA. Centro Organizatorius, p. A. Zukas. Prie šios progos, SLA. 157 ku-pa surengė prakalbas Lietuvių Svetainėje.

Gerb. Organizatorius kalbėjo vien apie SLA. organizaciją ir faktais įrodė, kaip Susivienijimas auga nariais ir turtu. Nu-rødė taip gi, kaip SLA. Pildo-moji Taryba varko SLA. turtą ir davė pusėtinai pipirų Komu-nistų Partijai ir bolševikų laik-raščius už pasimojimų užval-dyt musų išauklėtą organizaci-ją, už purvinimą vardų musų viršininkų ir bendrai SLA. vei-kėjų. Taip gi p. Zukas ragino kaip senuosius, taip ir jaunuo-sius lietuvius rašytis prie SLA., kuomi padidintų vietinę kuopą ir visą organizaciją.

Publikos prakalbose buvo pu-sėtinas burys. Visi buvo pra-kalba patenkinti, išskyrus tris bolševikus, kurie, teko pastebēt, laike prakalbos sėdėjo kaip ant žarijų puodo. Užbaigus prakal-bą, visi trys davė organizatoriu-pi vieną klausimą, į kuriuos p. Zukas tinkamai atsakė. Po prakalbos vietiniai jaunuo-liai sulošė gražų veikalėjį. Po to buvo dainelių, skambino pia-nu ir viena lietuvaitė pašoko kleisišką šokį. Visą programą išpildė jaunuoliai, kuriems padė-s jo J. Lekevičius, lošęs dėdės ro-lę.

SLA. 157 kp. sparčiai auga.

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

Žemiau skelbiamas SLA. Cen-tro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis die-nomis kuriose kolonijose p. A. Zukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai yra prašomi pagalbėti kuo tik gali-ma SLA. Centro Organizato-riaus darbuotei, taipgi privalo reikalauti jo pagalbos ir jo dar-buotei išanksto dirvą prirengti. Kur galima prašomi veikėjai su-rengti viešas prakalbas Susivie-nijimo agitacijai, kur prakalbų negalima surengti, ten suaukti SLA. veikėjų ir visų darbščiųjų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiek-vienos kolonijos veikėjai pasis-tengtų suaukti jaunimo susi-rinkimus, kuriuose p. Zukas ga-lėtų anglų kalba pakalbėti, jei butų reikalo, o jei ne, tai lietu-viškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus būtų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skyriai prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

- Rugpj. 31 d., 266 kp., Castle Shannon, Pa.
- Rugsėjo 1 d., 128 ir 323 kps., Carnegie, Pa.
- Rugs. 2 d., 265 kp., Cuddy arba Treveskyn, Pa.
- Rugs. 3 d., 42 kp., Wilmerding, Pa.
- Rugs. 4 d., 170 kp. Tarentum arba Russelton, Pa.
- Rugs. 5 d., 277 kp., Leechburg, Pa.
- Rugs. 6 d., 165 kp., Vandergrift, Pa.
- Rugs. 7 ir 8 dd., 40, 86 ir 95 kps., Pittsburgh, Pa.
- Rugs. 10 d., 192 kp., New Kensington, Pa.
- Rugs. 11 d., 56 kp., Jeanette, Pa.
- Rugs. 12 d., 99 kp., Herminie, Pa.
- Rugs. 13 d., 271 kp., Elizabet, Pa.
- Rugs. 14 d., 197 kp., Monessen, Pa.
- Rugs. 15 d., 140 kp., Charleroi, Pa.
- Rugs. 16 d., 120 kp., Fairhope arba Fayette, Pa.
- Rugs. 17 d., 92 kp., Finleyville, Pa.
- Rugs. 18 d., 160 kp., Donora, Pa.
- Rugs. 19 d., 298 kp., Elco, Pa.
- Rugs. 20 d., 95 kp., Coal Center, Pa.

Ji turi 130 narių ir visas butų gerai, jei ne keli komunistuo-janti nariai, kurie kiekviename susirinkime bando sukelt lermą. Bet, reikia tikēt, kad netrukus Youngstown'o tikrieji lietuviai ir SLA. nariai veikėjai pradės suprast, kas tiems žmonėms ru-pi ir jų pastangos liks nereikš-mingos. Tuomet gal visi lietu-viai supras tikrąjį SLA. reikš-mę ir dirbs šiai organizacijai vien kaipo tokiai.

Tautietis, SLA. 157 Kp. Narys.

AKRON, OHIO.

SLA. 198 Kp. Išvažiavimas Rugsėjo 1 Dieną. Organizatoriaus Prakalbos. Šeštadieny, rugpj. 10 d. čia lankėsi SLA. Centro Org. p. A. Zukas. Akrono SLA. abi kuop-os — 198 ir 354 — surengė prakalbas. Kadangi tai vasaros laikas ir pasitaikė gana karšta diena, tai žmonių į prakalbas atsilankė neperdangiausiai. P-as A. Zukas pasakė gerą prakalbą. Su p. Zuku buvo atvykę ir ke-letas kitų clevelandiečių, kaip tai: pp. Banioniai ir kt., kurių vardų neįstėmėjau.

Susirinkime, laikytame rugpj. 11 d. SLA. 198 kp. gavo nuo sergančio SLA. nario p. Zalapu-ko atsišaukimą, kuriuo prašoma jam pagalbēt sunkioje padėty. Kuopa nutarė iš išdo paaukot \$3.00 ir geros valios nariai su-metė \$4.50; viso susidaro \$7.50. Nepabaigtuose reikaluose bu-

- Rugs. 21 d., 171 kp., Els-worth, Pa.
- Rugs. 22 d., 258 kp., Washing-ton, Pa.
- Rugs. 23 d., 209 kp., Cairnbrook, Pa.
- Rugs. 24 d., 48 kp., Portage, Pa.
- Rugs. 25 d., 141 kp., South Fork, Pa.
- Rugs. 26 d., 281 kp., Nanty Glo, Pa.
- Rugs. 27 d., 256 kp., Osceola Mills, Pa.
- Rugs. 29 d., 153 kp., Du Bois, Pa.
- Rugs. 30 d., 331 kp., Shamo-kin, Pa.
- Spalio 1 d., 241 kp., Kulp-mont, Pa.
- Spal. 2 d., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.
- Spal. 3 d., 147 kp., Girardvil-le, Pa.
- Spal. 4 d., 39 kp., Gilberton, Pa.
- Spal. 5 d., 164 kp., Frackville, Pa.
- Spal. 6 d., 23 ir 303 kuopose, Shenandoah, Pa.
- Spal. 7 d., 132 kp., Seltzer, Pa.
- Spal. 8 d., 290 kp., St. Clair, Pa.
- Spal. 9 d., 73 kp., Pottsville, Pa.
- Spal. 10 d., 13 ir 348 kuopose, Minersville, Pa.
- Spal. 11 d., 28 kp., Fort Car-bon, Pa.
- Spal. 12 d., 187 kp., New Phi-ladelphia, Pa.
- Spal. 13 d., 211 kp., Mahanoy City, Pa.

SLA. Centro Organizatorius bandys aplankyt kiekvieną kie-didesnę lietuvių koloniją ir su-pagelba vietos veikėjų stengsis sutverti SLA. kuopą kiekvieno-je lietuvių kolonijoje, kurioje Susivienijimo kuopos dar nėra. Todel tokių kolonijų veikėjai ar-ba SLA. veikėjai, kurie žino to-kias kolonijas kur butų galima sutverti SLA. kuopą malonės su-sirašinėti su SLA. Centro Orga-nizatoriumi. Skubiausiai susirašinėjimo budas, tai siūnčiant laiškus sekamai: A. A. Zukas, P. O. General Delivery, para-šant to miesto vardą, į kurį laiš-kas siunčiamas. Be to, reikia laiškas išsiųsti bent keliomis dienomis prieš organizatoriaus atsilankymą į tą miestą, į kurį laiškas siunčiamas.

vo pakeltas klausimas kaslink X. Mockaus. Kadangi jau se-niau buvo nutarta Mockų kviest pasakyt prakalbą, tai ir šiame susirinkime nutarta minēt tą-rimą vykdint. Nutarta taip gi ir kitas kuopas bei draugias kviest prie šių prakalbų suren-gimo prisidēt.

Nutarta surengt pikniką delei kuopos ir SLA. nelaimingųjų narių labo. Piknikas bus rugsė-jo 1 d., Petro Siderio uky Ca-nal Fulton, Ohio. Kviečiame į-sus vietinius ir apylinkės nari-us bei bendrai lietuvius šiame piknike dalyvaut ir paremt tuos nelaiminguosius, kurių visuo-met musų organizacijoje randa-si ir jį mus paramos kreipiasi. Piknikas bus linksmas ir sma-gus. Dalyvaukit jame visi.

J. A. Dominicks.

SAGINAW, MICH.

SLA. 144 Kp. Gerai Darbuojas. Pageidauja SLA. Apskričio Mich. Valst.

Malonu SLA. organe pranešt apie SLA. 144 kp. darbuotę ir gytą veikimą del organizacijos labo. SLA. 144 kp. mėnesinis susirinkimas buvo rugpj. 4 d. Apsvarščius visus kuopos reika-lus ir priėjus prie SLA. reikalų, po mažų diskusijų, padaryta ke-letas svarbių tarimų. Nutarta iki Naujų Metų nau-jus narius priimt už pusę įstoji-mo mokes ties. Nutarta, kad buti nai pageidaujamas Mich. valsti-joj SLA. Apskritys. Musų nuo-

SLA. Kalendorius

APSKRİČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

MAHANAY CITY, PA., SLA. 211 kp. piknikas bei vakarie-nės bus nedėlioje, rugpj. 31 d., Lake Side Parke, East Maha-noy Jct. Bus programos ir prakalbų. Kalbės tik ką iš Lietuvos sugrįžęs SLA. prez-i-dentas St. Gegužis.

DANBURY, CONN., SLA. 306 kp. linksmas piknikas bus ne-dėlioje, 1 d. rugsėjo, Pšebils-kio uky (farmoj), Šale Mant-vil Ave., ten pat, kur ir kitais metais budavo.

AKRON, OHIO, SLA. 198 kp. piknikas išvažiavimas bus ne-dėlioje, rugsėjo 1 d., pas Pet-rą Siderį, ant farinos Canal Fulton, Ohio. Išvažiavimo pelnas skiriamas labdarin-giems tikslams.

BINGHAMTON, N. Y., SLA. 50 kp. piknikas bus nedėlioje, rugsėjo 8 d., Plėsto giraitėje. Kalbės iš Lietuvos sugrįžęs S. L. A. 50 kp. pirm., J. D. Čer-na.

LAWRENCE, MASS., SLA. 41 kp. piknikas bus rugsėjo 15 d., Lietuvių Tautiškame Par-ke, Methu, Mass. Pradžia 10 val. ryte.

SLA. narių ir bendrai viet-nių lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

mone, turint Apskritį šioje val-stijoje, būtų galima daug ge-riau darbuoties del bendrų S. L. A. reikalų, kaip lygiai gaut nau-jų narių, ypatingai jaunuolių, kurie taip pageldaujami musų organizacijos busimai darbuotei. Del Apskričio organizavimo bei pasitarimo su kitomis Mich. val-stijos kuopomis į komisiją iš-rinktas St. M. Liesis. Todel šiuo prašau visų Mich. valstijoj esančių kuopų, kurios numato reikalą čia turēt SLA. Apskritį, kad sekančiuose savo susirink-i-muose apie tai pasikalbėtumēt ir šiuo reikalu su manim susi-žinotumēt, sekamu antrasiu: St. M. Liesis, 134 Williamson St., Saginaw, Mich.

SLA. 144 Kp. Narių Atydai. Gerb. nariai ir narės! Dabar yra viena iš geriausių progų gaut naujų narių į musų kuopą, nes, kaip minėjau augščiau, yra nutarta į kuopą naujus narius priimt tik už pusę įstojimo mo-kesties. Tokių progų pas mus dar niekad nebuvo ir retai jos pasitaiko. Todel meldžiu SLA. 144 kp. narių ja pasinaudot ir pakalbēt kiekvieną lietuvi, idant prie kuopos dabar prisirašytų. Sekantis kuopos susirinkimas bus rugpj. 1 d., p. Azeralio sve-tainėje, Hess St. Malonėkite į jį visi ateit ir atsivest naujų narių prisirašymui. Ypač pa-sistengkit atsivest jaunuolių.

Gerbiamieji nariai ir narės! Musų organizatorius pasižadėjo šiuo laikotarpiu, tai yra iki Nau-jų Metų, gerai darbuoties. Jis prirašys tiek narių, kiek jo iš-galės leis. Bet mes neprivalo-me vien organizatoriui šį visą darbą palikt. Bukime visi kuop-os organizatoriais! Visi dar-buokimės, idant kodaugiau narių prie kuopos prisirašius. Pa-gelbėkim organizatoriui, kalbin-kime kiekvieną lietuvi prie šios didelės organizacijos prisidēt. Visi stengkimės, kad iki Naujų Metų musų kuopos narių skai-čius pasiektų kuopos numerį.

Dirbkime visi! O dirbsime naudingą darbą. Juk žinome, kad SLA. yra tai labdarin-ga organizacija. SLA. savo nariams teikia pašalpą ir mirusiųjų gi-minėms ar šeimynoms išmoka pomirtinę. Susivienijimas sel-pia savo narius, kuomet jie ko-kion nelaimėn pakliuva. Kal-

binkime tad visus sveikus ir dorus lietuvius prie SLA. rašyties. Tai padarę, atliksime gerą darbą ne vien organizacijai, bet ir tiems lietuviams, kuriuos prie SLA. prikalsinsime.

St. M. Liesis.

THOMPSONVILLE, CONN.

IS SLA. 113 KUOPOS IŠVAŽIAVIMO.

Rugpjūčio 4 dieną įvyko SLA. 113 kp. metinis išvažiavimas. Ši diena yra „lietuvių šventė“, turinti tradicinę reikšmę nuo pat įsikurimo SLA. 113 kuopos. Jos sulaukus atgimsta siela kiekvieno lietuvio ir, einant ta tradicija, šioji šventė iškilmingai švenčiama didžiausios Amerikoje lietuvių organizacijos S. L. A. Ir SLA. 113 kuopa pajėgia tinkamai šią savo iškilmingą šventę apvaikšioti. Šiomet šią šventę įvyko puikiame Brainard Grove Park'e, Thompsonville, Conn.

Suvažiavo didelė minia publikos, kuri gėrėjosi gražiu išvažiavimo daržu. Pasirodžius programos vedėjui, J. F. Makoveckui, visa publika nurimo. Ji saiti tinkama prakalba atidarė programą, atsisaukdamas į skaitlingą minią SLA. reikalais.

Po prakalbų, vedėjas perstatė „Varpo“ Chora iš New Britain, Conn., kuris sužavėjo publiką. Gerbiama p. Bružauskos vedamas choras dainavo šias dainas: Lietuvos Himną „Lietuva Tėvynė Musų“, „Kunkuliukai“, „Trys Budrai“, „Ulonai“, „Aš Išėjau iš Girelės“, „Vilnius“ ir „Dzimdzi-Drimdzi“. Garbė chorui, nes labai puikiai atliko savo uždutį, už ką publika dėkojo triukšmingais aploдиментаis, kad pakartotinai dainuotų. Kad choras puikiai atliko savo uždutį, rodo ir tai, jog buvo įduota dovanėlė gerb. Bružauskui: dėžė saldinių per vedėją J. F. Makovecką.

Programo vedėjas perstato gerbiama V. Vitukiną iš New Britain, Conn. Pastarasis kalba apie SLA. organizaciją, ragina visus rašytis, nurodydamas, kad vietinės draugijos su šventais vardais laikui bėgant išnyks. Kalbėtojas puikiai kalbėjo. Bet bus neprošalį paminėti apie Romos armiją, kaip jie save vadina švento Jurgio Draugija. Šios draugijos organizuota narių grupė bandė laike prakalbų sukelti nerimą. Jie pradėjo rėkauti ir kabėtojų kenkt. Kalbėtojas, budamas gana tvirtu vyru, nenusigando tų triukšmadiarių ir nekreipė į juos dėmesį, bet ramiai kalbėjo ir tiek.

Reikia pagirt rengėjus, nes viskas buvo geroj tvarkoj vedama. Net ir oras buvo labai tinkaamas mūs išvažiavimui. Mat ir gamta pritaria SLA. 113 kuopos puikiems išvažiavimams.

Prisiartinus vėlam vakarėliui, publika skirstėsi į namus. Įspūdis paliko pas visus malonus ir visi buvo patenkinti.

Ten Buvęs.

WILKES BARRE, PA.

IS SLA. 35 KP. VEIKIMO.

Rodos visiems gerai žinoma Komunistų Partija. Bet bala žino, kodėl prie jos priklausantieji lietuviai nenori komunistais vadintis? Tas vardas jiems nepatinka, todėl jie daugiausiai vadinas „progresyviais darbininkais“. Šitas vardas, žinoma, gražus. Kas gi nenorėtų bus progresyviu?! Šituo vardu pasivadinę Komunistų Partijos vada ir nariai norėjo gaut daugiau sau pritarėję, kad užkariaut Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Bet tas gražus vardas vistiek jiems mažai gelbėjo. Todėl dabar jie pasivadino vien darbininkais. Mat, tai gražus obalsis — darbininkai darbininkus turi valdyt. Taip pasakė vienas Komunistų Partijos narys SLA. 35 kuopos susirinkime. Ar jiems tai atsiekt pavyks — ateitis parodys.

Šitaip esant, prsieina keletą žodžių pabrėžt apie SLA. 35 kuopos veikimą.

Prasidėjus aukų rinkimui Lietuvos baduoliams, Komunistų Partijos nariai bei sekėjai griežė visu smarkumu darbuotis, kad aukos patektų į jų rankas. Žinoma, aukų rinkime, tai jie tikrieji specialistai! Kad aukos kitiems nepatektų, kuopos susirinkime, laikytame birželio 2 d., jie, susiorganizavę, šiam reikalui smarkiai pasidarbovo. Kuomet prieita prie laišku skaitymo, organizuoti K. P. nariai ir sekėjai perskaito laišką nuo komunistų komisaro. Laiške sakoma, kad įvyksta draugijų konferencija pasitarimui, kaip pasiekmingiau rinkt aukas Lietuvos baduoliams. Tame pačiame laiške komunistų komisaras ragina, kad SLA. 35 kp. išrinktų delegatus ir atsistų į minimą konferenciją. Nors čia buvo paaiškinta, kad mes turime savo organizaciją ir kad mūsų Centras tokias aukas priima ir persiunčia kur pridera, todėl nėra reikalo su kitomis draugijomis susidėt, bet kadangi K. P. sekėjai atėjo susiorganizavę, tai ir nubalsavo į minimą konferenciją atstovą siųst.

Į SLA. 35 kp. susirinkimą, laikytą liepos 7 d. K. P. nariai bei sekėjai atėjo vėl susiorganizavę. Kadangi buvo karšta diena, tai nekomunistuojančių narių į susirinkimą atėjo visai mažai; K. P. sekėjų atsilankė 12 (tiek jų yra mūsų kuopoje).

Šiuo sykį į susirinkimą jie atsinešė kitokių planus. Dabar Lietuvos baduoliai jiems jau nerupėjo; dabar jie buvo pasirūžę į kuopą įsikraustyt su priešfašistiniu fondu. Jų laimei, kuopos pirmininkas buvo išvykęs atostogų, tai mūsų K. P. sekėjai turėjo laimės ir savo pirm. išsirinkti. Einant šiam susirinkimui, pergyventa trys valandos komunistinės diktatūros. Nors tai buvo kuopos pusmetinis susirinkimas ir nors jame buvo pareiga apkalbėt daug svarbių kuopos reikalų, bet tam nebuvo laiko. Apgraibomis organizacijos reikalus perbėgus, prieita prie komosijų raportų. Kada pasaukti Lietuvos baduoliams gelbėt konferencijos atstovai, pasirodė, kad jokios Lietuvos baduolių reikalams aptart konferencijos nebuvo. Ten, idant apkalbėjus, kaip geriau Lietuvos baduoliams žmones šelpt, sutverta priešfašistinio fondo skyrius ir šiame susirinkime jau reikalaujama, kad SLA. 35 kp. išrinktų į minimą skyrių atstovus. Čia kyla pasipriešinimas. K. P. sekėjai drožia „spyčiu“. Nekomunistams balso neduodama. Iš visų kampų pasigirsta riksmas: „kodėl neduodat balso!“ Aš pakėlęs ranką laikiau apie valandą laiko, bet balsą gavau tik tuomet, kai klausimas jau buvo baigtas svarstyti.

Žinoma, K. P. sekėjai nubalsavo, kad kuopa siųstų atstovus į priešfašistinio fondo susirinkimą. Bet kada prasidėjo rinkimai atstovo, tai nė vienas nenorėjo juo apsiimt. Čia pasirodė, kad jie nemato reikalo tokį priešfašistinį komitetą palaikyt, bet vien pildo prisakymus, duotus „iš augštybių“. Vosenovos vienas priprašytas atstovo apsiimt.

Vienas K. P. sekėjas traukė ilgą „spyčių“, bardamas Pildomąją Tarybą, kodėl ši neprakeikia (? Red.) Lietuvos atstovo p. B. K. Balučio. Girdi vieton jį prakeikt, dar gražiai apie jį kalbama su juo sugyvenama. Čia reikia K. P. sekėjų paklausti: kur jų tas progresas, kurio jie taip mėgsta puošti? Jei komunistai prakeikia Lietuvos atstovą, tai ir SLA. Pildomoji Taryba turėtų jį prakeikt, K. P. sekėjai protauja. Kitaip esant, tai jau elgiamasi nedarbininkiskai...

Aš tam jaunam K. P. sekėjui turiu štai ką pasakyt: Tu, vaikuti, sakau tau į ausį, dar Lietuvoje turėjai užsiėmimą su gyvenais, kurie su burna bulves knisa, o p. Balutis jau tuomet buvo SLA. nariu ir veikėju. Gal

tu, vaikuti, nežinai, bet aš žinau, kad p. Bolutis yra daug pasidarbovęs kaip Amerikos, taip ir Lietuvos lietuvių gerovei. Ir tu, jaunasis karštagalvi, drįsti bart SLA. Pildomąją Tarybą užtai, kad ji šito seno lietuvių darbuotojo neprakeikia?!

Tai kokiais įspūdžiais aš galiu „pasigirt“ išgyvenęs tris valandas po komunistų diktatūra.

Iš šito visiems SLA. nariams gali būt aišku, kas mus laukia, jei Komunistų Partija savo lemtę uždėt ant mūsų organizacijos. Tuomet jiems jau nereiktų SLA. Pildomoji Taryba bart, kad ji Lietuvos atstovo p. Balučio neprakeikia. Tuomet jei jau turėtų savo keikunus.

Todėl SLA. nariai, budėkit. Kova dabar atdaryta — Komunistų Partija ir jos sekėjai bei šalininkai prie jos mus šaukia.

Senas Grybas,
SLA. 35 Kp. Senas Narys.

POLEMIKA IR KRITIKA

BINGHAMTON, N. Y.

Bereikalingi p. Balčikonio Aiškinimai.

„Tėvynės“ No. 33 P. B. Balčikonis aiškina apie „bolševikų makliorystes“ ir įtaria mane diskreditavime SLA. Centro. (Tai neįtarimas, bet įvykęs faktas. Apie tai rašė p. Jasilionis „Tėv.“ No. 22. Red.) Nors apie nepamatuotai primetamą man „diskreditavimą SLA. Centro“ esu rašęs „Tėv.“ No. 28, ir kas tenai skaitė, galėjo suprasti, kad SLA. Centro diskreditavimui visi neturėjau tikslo. (Mes kaipo diskreditavimą supratom. Red.) Tenai dargi pasakiau, kad neužsitikėt SLA. Centru delei aukų priėmimo ir perdavimo Lietuvos baduolių šelpimo fondui, nėra pagrindo. Bet kad Balčikonis viršminėtoje polemikoje bando duoti „naujų faktų“, tai matau reikalo ir vėl tarti savo žodį.

Kaip kuopoje buvo rišamas klausimas apie prisidėjimą į bent kurį — komunistų ar sandariečių kontroliuojamą Lietuvos baduolių šelpimo fondą, man nebeprisieina aiškint, nes faktas yra faktas, kad kuopa neprišidėjo nė į vieną. Ir niekas del to nedejuoja.

Delei aukojimo iš kuopos išdo per SLA. Centrą, reikia sakyt tiek, kad mintis ateina iš toliau, negu minimas 7 d. gegužės kuopos susirinkimas. Ji ateina iš susirinkimo laikyto balandžio mėnesy, kur p. F. Vaitiekunas buvo pakėlęs Lietuvos baduolių šelpimo klausimą. Tada nė komunistų, nė sandariečių fondu dar nebuvo. O p. P. Adomaitis ir kiti pareiškė tada, kad jei kitokio komiteto Lietuvoje nebus, kaip tik tas, kuriame vadovaus p. Smetonienė (Centralinis Komitetas), tai dedamos aukos nepasieks savo tikslo; varguome nė aukų negaus. Tada aukojimo klausimas tapo atmetas.

Na, o 7 d. gegužės, tas pats p. Adomaitis jau pasiūlė inėsimą aukoti per SLA. Centrą. O Centras savo pareiškime, kad priimdinės ir persiūs Lietuvos baduoliams skiriamas aukas, kaip tik ir nebuvo pažymėjęs kokis fondas Lietuvoje aukas dalins. (Centru nelbuvo svarbu, kas aukas dalins. Svarbu buvo tik tai, kad šelpt nelaimė istiktus brolius. Red.) Vaduo-

ranties supratimu, kad ne viską aiškiai SLA. Centras pasakė, susirinkimas inėsimą atmetė. Atmetė, ne kaip p. Balčikonis nori skaitytojams įkalbėti, „progresistų-bolševikų“ noru, bet sykiu ir noru tokių žmonių, kurie kituose klausimuose progresistams nepritaria. (Taip galėjo įvykt, nes „progresistai“ jau buvo prirengę dirvą nepasitinkint C. K-tu ir jį bešmeiždami savo „pamokslais“ kai kuriuos narius galėjo įtikint C. K-tu ir podraug SLA. P. T. diskredituot. Red.)

Toliaus, Balčikonis, nė iš šio, nė iš to, įtaria mane koku tai vietinio Liet. Baduolių Šelpimo komiteto skyriaus „inžinierium“. Šis įtarimas, kaip tik parodo, jog Balčikoniu tiesa, faktai, neapėina. Jis gali sakyt tai, kas jam mintin ateina. Nes aš galiu pareiškėt, kad mano laimei ar nelaimėi — nieko bendro su vietos Liet. Baduolių Šelpimo komitetu neteko turėt. Nei komiteto, nei aukų rinkėjumi nebuva. Koku tikslu p. Balčikonis įtaria mane „inžinierium“, nežino gal tik jis pats.

Kad Lietuvos Baduolių Šelpimo komiteto surinkti pinigai nepasiekė skirto tikslo, tai mano manymu, dar nereiškia, jog aukotojai tapo prigauti-nuskriausti. (Ar p. Jasilionis gali faktais įrodyt, kad surinkti pinigai tikslo nepasiekė? Red.) Komitetas reikalaujantiems gražina pinigus. Iš mūsų miesto, kaip paskutinėmis dienomis teko girdėti, pareikalavo grąžinti aukas Liet. Darb. Susišelpimo Draugijai, aukojusi 25 dol.; taip gi pareikalavo grąžinti pinigus ir keli asmenys. Ir nėra abejonės, kad tie, kurie savo pinigų reikalauja atgal, gaus juos.

Stasys Jasilionis.

Kuopu Susirinkimai

Port Carbon, Pa. SLA. 28 kp. susirinkimas įvyks 8 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Graitown mokykloj, ant 5-th St.

M. Zigmantavičius — sekr.

Lewiston, Maine. SLA. 31 kp. susirinkimas įvyks 1 d. rugsėjo, Lietuvių svetainėj, paprastu laiku.

K. Steponaitis — sekr.

New Britain, Conn. SLA. 34 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d., 8 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 354 Park St.

P. P. Pilipauskas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. rugsėjo, paprastoj svetainėj ir paprastu laiku.

C. S. Kasparas — sekr.

Lawrence, Mass. SLA. 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 5 d., 7 val. vakare, Lietuvių Ukėsu Klubo svetainėj, 41 Berkeley St.

A. Bagdonas — sekr.

Los Angeles, Cal. SLA. 75 kuopos susirinkimas įvyks 11 d. rugsėjo, 7 val. vakare, 224 So. Spring St., room 218.

K. Lubin — sekr.

Rockford, Ill. SLA. 77 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 1 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, K. M. svetainėj, 510 Island Ave.

SLA. 77 Kp. Valdyba.

West Hazleton, Pa. SLA. 114 kp. susirinkimas įvyks 6 d. rug-

sėjo, paprastu laiku, pas sekr. B. Zikų.

B. Zikus — sekr.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 1 d. rugsėjo, 6 val. vakare, Medelių name.

J. Plečkaitis — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 260 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 1 dieną rugsėjo, 2 val. po pietų, K. J. Mačiuko svetainėj, 2436 W. 59-th St.

M. Jasulevičienė — sekr.

Hammond, Ind. SLA. 273 kp. susirinkimas įvyks 8 d. rugsėjo,

1 val. po pietų, Jono Vacinausko kambary, 506 Ames Ave.

J. Maksvitis — sekr.

Buffalo, N. Y. SLA. 304 kp. susirinkimas įvyks 8 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, 237 Sycamore St.

A. Dielinikaitūtė — sekr.

Didelis ir Puikus Išvažiavimas!

KURĮ RENGIA

A. L. T. Sandaros 2-tras Apskritys

ĮVYKS NEDELIOJE

RUGSEJO-SEPT. 1 DIENĄ 1929

LINDEN PARK,

UNION CITY, CONN.

Prasidės 11 Val. Ryte ir Tęsis Iki Vėlybos Nakties. Įžanga 25c.

Programas:

1. A.L.T.S. 2 Apskr. vice-pirm. L. G. Natkevičius atidarys programą ir pakvies Apskr. pirm. tarti keletą žodžių į publiką.

2. Mes 4 kvartetas iš Worcester, Mass. prysaky su smuikininku J. Dirveliu ir pianistu.

Mes čia turim pastebėt gerbiamai publikai, kad dar Conn. Valstijos joks išvažiavimas neturėjo tokių komedijantų kaip bus šie MES 4, jie yra didžiausiuo dariai, dainoriai, aktoriai. Taip gi Linden Parke yra dvi svetainės, žieminė ir vasarinė, taigi jei līs ar sniks, o piknikas įvyks ir mūsų aktoriai savo uždutį atliks ir publika bus pilnai užganėdinta.

3. L. N. Varpo Choras iš New Britain, Conn. po vadovystę P. BRUŽAUSKO dainuos visokias tautiškas daineles, kurios graudins ir sykiu linksmins žmogaus širdį.

Programas prasidės 4:30 po pietų. Orkestra bus geriausia iš visos Conn. Valst. Sirdingai kviečia ALTS. 2-ro Apskr. Reng. Komisija.

PARANKUMAS

tai yra nauja mada...

PRAEJO jau laikai kuomet „tėtušė buvo maža“. Nerandam dabar atsikėlę ledo uzbone žiemos ryte. Nusimaudymui nereikalaujam puody karšto vandens nuo seno pečiaus. Kaip ir nereikalaujam šviesos nuo kerosininių lempų.

Žmonių idėjos apie parankumus žymiai persikeitė pereituose keliuose metuose. Stubos lygiai ir smagiai prišildytos žiemos laike, maudyklai kambarys ar du, užtektinai šilto vandens, šviesa pasukant guzikėlių — tai yra kiekvienam name.

Vienas dar dalykas jėjo į madą ir vis daugiau ir daugiau reikalaujamas del parankumo, — tai telefonų prietaisai. Mes seniai išmokom, kad be telefono sunku apsieiti. Ne tik vienas telefonas, bet užtektinai telefonų. Ne vienas klausytojas, bet pridėkų prie jo parankiose vietose po stubą, svarbiausiam kambary, vi rykloj, miegamybary — kad suteiktus Jums kuodaugiausiai smagumo, parankumo ir naudos šituo neapsieinamų patarnavimu.

Bile kuris iš mūsų biznio ofisų su mielu noru pasikalbės su Jumis apie telefonus Jūsų name — kur tuos telefonus įvesti ir kaip naudoti kad gavus kuodaugiausiai naudos ir parankumo

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Linksmas Išvažiavimas!

Rengia SLA. 211 Kp., Mahanoy City, Pa.

Bus Laikoma LAKESIDE Parke ir Svetainėj,

EAST MAHANOY JUNCTION

SUBATOJ, 31 RUGPJŪCIO, 1929 METŲ.

Prasidės 2 val. popiet ir trauksis iki 12 val. nakties.

Vakarienė 7 valandą vakare.

Įžanga: vyrams \$3.00; moterims ir merginoms \$2.00.

DYKAI! Skaniausių valgių vakarienė ir gerų gėrimų bus užtektinai, kad visus dalyvius patenkinti.

Firmos klesos orkestra gros lietuviškus ir amerikoniškus šokių iki vėlybam laikui nakties.

Turėsime progą išgirsti prakalbą pagrįžusią iš Lietuvos gerb. ST. GEGUŽIO, Lietuvos Konzulo ir kitų.

Kviečia SLA. 211 Kuopos Kbmietas.

Mūsų Protėvių Keliai

Arba Kaip Lietuvių Giminė Prisdėjo Amerikos Laisvei.

Rašo Juozas Pronskus.

(Tęsa).

Lietuva matė, kad nebegali išlaikyti savo papročių ir turi prisitaikinti naujai madai. Del ramybės reikėjo priimti krikščionybę. Bet ją siulė abeji piršliai: Kryžiuočiai kardu ir ugnim, lenkai bičiulyste ir vylium. Abiejų tikslai vienodi, ir Lietuva tai matė. Tačiau buvo nutarta iš dviejų blygybių pasirinkti mažesniąją. Priimdami iš lenkų krikščionybę, tikėjosi ir kryžiuočiams išmūšyti ginklą ir lenkų neturėsią reikalą bijotis. Kaip tik lenkai vėl pakisio ženybas, ir 1386 m. įvyko asmeninė kad ir labai paviršutinė unija, ir... lietuvių masinis krikščias katalikais.

Lietuva, kaip žinome, pradžioje pasiliko visai nepriklausoma, ir Vytautas vėl atstatė Lietuvos galybę. Tačiau krikščionybės priėmimas Lietuvos padėties ne tik nepalengvino, bet dar labiau supainiojo. Lenkai tapo vis atkaklesniais „kultūros“ nešėjais o kryžiuočiai po senovei trauė iš visos Europos armijas. Bespekuliuojant tarp vienu ir kitų teko santykius su lenkais dar labiau sujungti, kas ir padaryta Vytauto paskutinėmis dienomis, sudarant 1413 m. Horodlės apsigynimo uniją.

Po Vytauto mirties, Lietuvai nebeturint tinkamo įpėdinio, lenkai nusimovė kaukes, prikabinė Lietuvos provincijas Volyniją ir Padaliją ir Kievą sudaryt su lenkais unijas, nepriklausimai nuo Lietuvos; vėliau pastatė Lietuvai galutiną elternatyvą: arba uniją arba karą su Lenkija ir jos sąjungininke Mas kva, amžinąja Lietuvos nedrauge. Taip įvyko Liublino Unija, padariusi iš Lietuvos amžiną Lenkijos karų dalyvę ir lenkiškai-romiško katalikizmo, o per tai ir lenkiško nacionalizmo įtakos dirva. Taip Lietuva sukiu su Lenkija tapo nutraukta ir praužti.

NORI NEPRIKLAUSOMYBĖS

ISSIVADUOK DVASIAJ.

Jonas Miltonas, garsusis anglų dvasios laisvės kovotojas, dar šešiolikto amžiaus pradžioje, „Duokite man laisvę žinot, išreikšt ir argumentuot laisvai pagal mano sąžinės, augščiausiai už visas kitas laisves“.

Lietuvių giminės, kaip matėme, jau pirmuose šimtmečiuose tą tiesą žinojo, ir vėrdiau išsitos provincijos išžuvo, kaip dvasios vergijon pasidavė. Apie tuos pačius girulius Prokopijus kalbėjo, kad jie vergijos nepakędavę ir laisvę branginę labiau nei savo gyvybę. Tą patį istorijos faktą ir kronikų užrašai sako apie lietuvius.

Šešiolikto šimtmečio pradžioje, kada Europoje prasidėjo renesansas (atgimimas), humanizmas, mokslas, kovos prieš autoritetų despotiją ir už minties laisvę, Lietuva vis giliau buvo klampinama į lenkišką klampynę, į kurią traukė bendra politika ir bendra religija. Lietuvos patriotai matydami, kad tikras nepriklausomybės priešas yra ne tiek politiniai ryšiai, kiek tikybiniai, vos tik reformacijai Europoj kilus, pirmieji pradėjo ją interesuoti ir stengtis savo krašte įvest. Ir tai nebuvo perdaug sunku, kadangi ir pačioj Lenkijoje, kol lietuviškoji jagelionų dinastija karaliavo, tol tikybinė pakanta buvo laisviausia, kaip visoj tų laikų Europoj.

Krokuvoj buvo įsteigta jagelionų universitetas, tais laikais pažangiausias seniausias ir geriausias visoj Europoj, kur paglyginamai laisvai galėjo būti studiuojama, tirama ir diskutuojama. Tik jagelionų universitete Kopernikas galėjo paskelbt 1545 m. teoriją apie žemės sukimosi ir nelikt sudėgintas, kuomet Callejū 60 metų vėliau už

ta pačią tiesą Italijoje inkvizicija nukankino.

Ta pati inkvizicija laike jagelionų Lietuvoj ir Lenkijoje neturėjo pasisekimo. Nors kruvinasis kardinolas Caraffa, inkvizicijos kankinimų išradėjas, pasikvato papatęs popiežiu Povilu IV visaiap vertė karaliū Zigmuntą Augustą įvest inkvizicijos „teismus“, „heretikams“ deginti, siuntė savo dekretus ir kvietė karaliū atvykti į Triento konciliumą, tačiau Zigmuntas Augustas, pasiteisindamas, kad jis norįs būti vienodai geru ir „avinams“ ir „ožiams“ popiežiaus rekomendacijų nepaklausė ir į Trientą nevažiavo.

Tuo tarpu Italijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje ir kitur prasidėjo judėjimas. Protaujantieji žmonės laužė viduramžių užaugintus proto vergijos pančius. Vieni veržėsi aplink pasaulį keliauti, kiti žvaigždes tyrinėti, kiti krikščionybės pasakas reviduoti. Lietuva neatsilik. Skaitlingi studentai važiuojo į Europos miestus, ypač į tada laisvesnę Genevą studiuoti ir susipažinti su Europos naujomis mintimis, ir nešė jas namo čionai skiepyti.

Iš kitos pusės katalikiškose tada visos Europos šalyse kilo kruvina kointreakcija: inkvizicija, auto de fe, dominikonų črežvičiaka, ausinė išpažintis, indeksai, anot paties kruviniausio inkvizicijos budelio Torquemados „kaip zuikius gaudė heretikus, besislapančius namuose, rusiuose, miškuose ir urvuose ir vedė į inkvizicijos teismą“.

Liuteriai ir Kalvinai pasirodžius nemažesniais minties ir proto laisvės priešais ir prietarų apšaltalais, kaip ir Rymo katalikizmas, kai kurie arionų pasekėjai kaip Zvingli, Servetus ir Des Valdes, kilimo iš Italijos ir Ispanijos, pradėjo kovą prieš abu frontu, už pilną minties išvadavimą. Tuomet katalikai ir kalvinistai ir liuteronai pradėjo bendru frontu persekioti „heretikus“. Persekiojamieji tik Lietuvoj ir apšvietosioj Lenkijos daly, Sarmatijoje, arba Malopolskoj rado prieglaudą. 1545 m. atvyko iš Šveicarijos persekiojamas už tiesos ieškojimą senelis Ochino, 1549 m. Laelius Socinus ir Stankaro, 1546 m. Lismano, 1551 ir 1558 D-ra Blandrata, 1560 Paruta ir 1570 garsus radikalus reformatorius Faustas Socinus.

Jie visi buvo kovotojai prieš Trejybę, prieš Jezaus dievinimą, prieš popiežių valdžią ir už minties laisvę, kiekvienam savo protu galvot bei kritikuoti tikybinės tradicijas, nepripažįstant jokių iš augšto nustatytų tikėjimo dėsnų. Dar ir šiandien, kur katalikybė tvirtai tebesijaučia už tokius nusistatymus žmogų vadina „bedievii“, o tada butie būdžiamas mirties bausme žvėriškiausiais kankinimais. Tokie buvo vadinami antitrinitariais (prieš-traiciniais) ir ypatingai katalikų ir protestonų naikinami.

Lietuviai matė, kad tik antitrinitarų, kaip tiesioginių arionų pasekėjų idėjoms galima atgauti nepriklausomybę nuo bet kokios išlaukinės organizuotos bažnytinės despotijos, su ypatingu uolumu ėmėsi tą idėją pas save skleist. Kada iš Šveicarijos 1555 metais sugrįžo vos nepatekęs ten Kalvinui į nagus lietuvis studentas Petras Gonesius, jis pradėjo antitrinitarų judėjimą skleist visoj plačioj tada Lietuvoj. Gonesijū pasidėmė ypatingai globot antrasis galingiausių Lietuvos didikų, Jonas Kiška, kurs ir pats buvo studijavęs Bazely, Šveicarijoje.

Kiškos protekcijoj Gonesius darė svarbius pranešimus skaitlinguose susivažiavimuose, 1555 m. Sezeminėj, 1558 Pinčove ir

1560 metais Lietuvos Brastoj, Nors katalikų ir liuteronų kunigai bei lenkų bajorai griežtai reikalavo Gonesijū prakeikti, tačiau Kiškos globojamas jis drąsiai dirbo toliau.

Kiška paskyrė Gonesijū savo rezidencijos Vengravos (Wengrow) bažnyčios ministeriu ir perleido antitrinitarams skaitlingas bažnyčias Lietuvoj ir Paliesėj. Taip pat pastatė 20 naujų. Gonesius pasiuntė savo idėjos draugą Gregorijū Paulą skleist antitrinitarizmą po Lenkiją. Bet tamsioj Lenkijoje pasisekimo nebuvo. E. M. Wilbur sako: „Lenkijoje antitrinitarizmas niekuomet nepadarė pasekmių, bet užtad Lietuvoj ir Mažojoj Lenkijoje (Sarmatijoje) jis padarė tokią skubią pažangą, jog kairurį laiką atrodė, kad jis laimės galutinai viršų. Jauni studentai ir ministeriai lankė Germanijos, Šveicarijos ir Italijos universitetus, kur susipažinę su Serveto (Servetą Kalvinas sudėgino Genevoj 1553 metais) moksliu ir nešė jį namo tolimesnems diskusijoms“.

Kitas žymiausias antitrinitarų globėjas buvo didysis Lietuvos patriotas ir kovotojas už Lietuvos nepriklausomybę nuo lenkų, tai kunigaikštis Mykolas Radvilas. Jis pasiėmė globot Dr. Blandratą, kurį Gonesius parsivežė iš Krokuvos, kadangi iš ten Blandratą norėjo išgauti Kalvinas ir sudėginti, taip kaip jo mokytoją Servetą sudėgino. Apie Mykolą Radvilą ir jo nuopelnus lietuvių tautai yra parašyta didelė apologija, 1692 metais Eleutheropoly, Holandijoje. Rašinio autorius yra vienas Lietuvos tremtinis Unitarionas Samuelis Pripkauskis. Apologija yra parašyta lotynų kalba ir laukia, kada kas ją išvers ir lietuviams patiekės.

Tuo tarpu stoji Lenkijos karaliu Zigmuntas Augustas II, 1548—1572 m., kurs nors pats buvo katalikas, bet labai simpatizavo antitrinitarams, todėl jo laikais nepersekiojami liberalai rengė didelius kongresus, synodus ir viešas diskusijas, kuriose visuomet su didžiausiu pasisekimu laimėdavo antitrinitarai. Faustas Socinus Sarmatijos sostinėj Rakove įsteigė didelę kolegiją, spaustuvę ir knygdynę, o kunigaikštis Radvilas prikū tokią įsteigė Vilniuj ir mažesnes Kedainiuose ir Biržuose. Judėjimas virte virė. Lietuvoj pasižymėjo garsus mokslu ir darbais antitrinitarų ministeriai Farmovius, Simonas Budny (Budinas), Čekavičius ir kt. Prarūda lentkinyuojant Lietuvoj leist gimtąja kalba įvairios knygos ir brošiuros. Kiti garsus antitrinitarų veikėjai žinomi iš Prusų Lietuvos, Jonas Šlichtingas, Jonas Krelius, nors ir važiojo Vokietijoje gimęs, tačiau visą amžių su Lietuvos veikėjais dirbęs reformacijai. Bet bene garsiausias iš visų antitrinitarų buvo lietuvis Andrius Višausas (Wishowaty), 1608—1678, ir visa jo giminė. Tų tai vyrų laikais, kol Mykolas Radvilas gyvas buvo, pasiekta, kad visoj Lietuvoj beliko tik 7 katalikų bažnyčios, nes jų kunigai lenkai, nemokėję lietuvių kalbos, patys išlakstė pradėjus žmonėms galutinai susiprast ir nuo jų atsimest.

Kunigaikštis Radvilas D-rą Blandratą vėliau pasiuntė į Transylvaniją už mokytoją jaunam karaliukui Jonui Sigismundui. Sigismundo (Zigmunto) I Jageloneičio dukter Izabelė 1540 metais buvo ištekėjusi už Transylvanijos-Vengrijos karaliaus Jono. Ji pati buvo antitrinitarė, tad ir sūnų norėjo tokiu išauginti. Jonas Sigismundas paskui suteikė antitrinitarams pilnas, lygias teises, kurios taikijoj Transylvanijos seimo užtvirtintos ir pravestos įstatymo kėliu. Visas judėjimas Lietuvoj, Mažojoj Lenkijoje ir Transylvanijoje prasidėjo vadintis bendru vardu unitarais, arba unitarionais.

„UŽ DIEVĄ, BAŽNYČIA IR TĖVYNĖ“.

Dar prie jagelionų viešpatavimo lenkų kardinolas Hosius buvo parsitraukęs pulką jezuitų, kurie patylomis, nuolaidžiai, bet apgalvotai pradėjo ruošti savo ateities tikslui. Prisimegt obalsiu „Dievi, Bažnyčiai ir Tėvynei“ (Tėvyne jau tik trečioj vietoj atsidūrė) steigė mokyklą, lindo į valdžios ofisus,

skverbėsi patarėjais ir, svarbiausia, visomis pajėgomis stengėsi patraukti savo pusės jaunimą. Jezuitai savo studentams ypatingai skiepijo nepakantą ir įvedė tarpe moksleivių vardą „bedievio“ visiems, kas ne jezuitų mokyklose mokinosi. O „bedievis“ viduramžiuose, reikia žinot, buvo labai įtikinantis baubas.

(Daugiau bus)

Atsišaukimas į Visuomenę Reikale Šerno Paminklo

A. A. JUOZAS ADOMAITIS (Dėdė Šernas)

Seniaus Chicagoje per daugelį metų eidavo savaitinis laikraštis „Lietuva“, kuris buvo plačiai skaitomas ir skaitytojų mėgiamas. Jo rašliava buvo lengva ir visiems suprantama. Jame tilpo visokie straipsniai, žinios ir moksliški raštai. Tą laikraštį leido p. A. Olszewskis, o laikraščio redaktorium buvo Juozas Adomaitis — Dėdė Šernas. Daug metų praėjo, laikai persimainė; dėdės Šerno geriausias ir skaisčiausias dienos praplaukė kaip upės vanduo, prie žužnes Kedainiuose ir Biržuose. Judėjimas virte virė. Lietuvoj pasižymėjo garsus mokslu ir darbais antitrinitarų ministeriai Farmovius, Simonas Budny (Budinas), Čekavičius ir kt. Prarūda lentkinyuojant Lietuvoj leist gimtąja kalba įvairios knygos ir brošiuros. Kiti garsus antitrinitarų veikėjai žinomi iš Prusų Lietuvos, Jonas Šlichtingas, Jonas Krelius, nors ir važiojo Vokietijoje gimęs, tačiau visą amžių su Lietuvos veikėjais dirbęs reformacijai. Bet bene garsiausias iš visų antitrinitarų buvo lietuvis Andrius Višausas (Wishowaty), 1608—1678, ir visa jo giminė. Tų tai vyrų laikais, kol Mykolas Radvilas gyvas buvo, pasiekta, kad visoj Lietuvoj beliko tik 7 katalikų bažnyčios, nes jų kunigai lenkai, nemokėję lietuvių kalbos, patys išlakstė pradėjus žmonėms galutinai susiprast ir nuo jų atsimest.

Seniaus Chicagoje per daugelį metų eidavo savaitinis laikraštis „Lietuva“, kuris buvo plačiai skaitomas ir skaitytojų mėgiamas. Jo rašliava buvo lengva ir visiems suprantama. Jame tilpo visokie straipsniai, žinios ir moksliški raštai. Tą laikraštį leido p. A. Olszewskis, o laikraščio redaktorium buvo Juozas Adomaitis — Dėdė Šernas. Daug metų praėjo, laikai persimainė; dėdės Šerno geriausias ir skaisčiausias dienos praplaukė kaip upės vanduo, prie žužnes Kedainiuose ir Biržuose. Judėjimas virte virė. Lietuvoj pasižymėjo garsus mokslu ir darbais antitrinitarų ministeriai Farmovius, Simonas Budny (Budinas), Čekavičius ir kt. Prarūda lentkinyuojant Lietuvoj leist gimtąja kalba įvairios knygos ir brošiuros. Kiti garsus antitrinitarų veikėjai žinomi iš Prusų Lietuvos, Jonas Šlichtingas, Jonas Krelius, nors ir važiojo Vokietijoje gimęs, tačiau visą amžių su Lietuvos veikėjais dirbęs reformacijai. Bet bene garsiausias iš visų antitrinitarų buvo lietuvis Andrius Višausas (Wishowaty), 1608—1678, ir visa jo giminė. Tų tai vyrų laikais, kol Mykolas Radvilas gyvas buvo, pasiekta, kad visoj Lietuvoj beliko tik 7 katalikų bažnyčios, nes jų kunigai lenkai, nemokėję lietuvių kalbos, patys išlakstė pradėjus žmonėms galutinai susiprast ir nuo jų atsimest.

Delei tam tikrų aplinkybių laikraštis nustojó ejęs. Dėdė Šernas neteko vietos, neteko algos, neteko materialės paramos. Išeikvojęs visas savo geriausias spekas prie laikraščio ir rašymo knygų, netekęs sveikatos, netekęs vietos, greitai nuopulė dvasioje, ir diena po dienos ėjo silpnyn, menkyn, nežinodamas iš kur ateis rytojaus duonos kąsnis. „Keli artimesni Dėdės Šerno draugai, per ilgą laiką, kas savaitė paukuodavo jam po kelis dolerius butui ir maistui, ir tokiu būdu šiaip taip tas mūsų senukas palaikė sielą savo kune.“

Vieną dieną, nors sergantys ir silpnas, Dėdė Šernas apėjo savo kambary, išėjo pasivaikščiot, kad gaus kiek nors šviežio oro, ir daugiau nebeįėjo. Policija rado Dėdė Šerną besėdint ant šalygatvio, sergantį, nusilpusį, beveik be žado. Negalint iškalta kas ir iš kur jis yra, Dėdė Šernas tapo nugabentam į Oak Forest, į valdžios biėdnų įstaigą, kur po kelių savaičių išėjo į mirštas. Dėdė Šernas tapo atspūstas kelių rupestinų asmenu. Iš čia jis liko perkeltas į privatinę ligoninę, kur po kelių savaičių sunkios ligos užmigo amžinu miegu. Mirtis praeilno Dėdės Šerno visus rupeščius, vargus, skausmus ir kentėjimus.

Tai gi matote, broliai lietuviai, koks tai buvo likimas mūsų brangaus rašytojo, senelio Dėdės Šerno, kuris pašventė savo visą

gyvenimą lietuvių tautos labui. Pasklido žinia, kad Dėdė Šernas mirė. Minios žmonių lankė Šerminus ir apgalestavó jo mirštie. Šimtai įvairių luomų žmonių dalyvavo laidotuvsė, — darbininkai, profesionalai ir biznesieriai. Laidotuvų prakalbose pasakyta labai daug apie Dėdės Šerno nuopelnus, kiek daug geró jis yra padaręs Amerikos lietuviams savo moksliskais raštiais ir kojį didelį nuostolį jo mirštie padarė lietuvių tautai. Tas mūsų ir kaip ilgai atminėm tuos jo brangius nuopelnus? Visai nelgimai. Greitai juos pamiršom.

Karštą įleido duobėn, šalta žemelė priėmė Dėdė Šerną savo krutinėn amžinan atliului; paldydavo išsiskirstė, ir tie puikūs ir gražiai skambanti žodžiai prie kapo pasakyti išaugstinanti Dėdės Šerno nuopelnus, pasilikó tik žodžiais. Dėdė Šernas tapó užmirštas. Kapas apaugó žolėmis, susilygino su žeme, išnyko iš akių atminties, niekas apie tai nesirupino. Praėjo metas ir kitas, bet niekas nesirupino, niekas nieko nedaró. Galų gale atsirado asmuo, kuris pradėjo rūpintis pastatymu paminklo Dėdės Šerno atminimui, ir jo pastangomis susitvėrė Šerno Fondo Komitetas rinkimui aukų. Tas asmuo yra p. Stasys K. Grišius, nei profesionalas, nei biznesierius, bet darbininkas, darbėstus, sąžiningas lietuvis patriotas. Ačiu jam už tai!

Šerno Fondo Komitetas su savo bendradarbiais jau surinkó pusėtinai aukų, bet dar tik pušė reikalingos sumos apmokėjimui už pastatymą užsakytó paminklo. Reikalinga dar kita tiek, ir kol reikalinga suma nebūsus sukelta, tol nebū galima užbaigt pradėto darbo. Buvo manytą paminklą užbaigt ir atidengt rugpjūčio mėnesį, bet delei stokos pinigų atidėgimas atidėtas iki rugsėjo 15-tai dienai, kad surinkus daugiau aukų padėgimui nedatekliaus.

Gerbiami tautiečiai ir tautietės! Mes Amerikos lietuviui su pirkome už milijonus dolerių Lietuvos bony, sukrovėme šimtus tukstančių visokioms bendro-

GYVENIMO RUOŽA

Rašo A. B. STRIMAITIS

SAUGOK SAVO IDEALĄ!

I.

Jei juokies — juokis širdingai.

Jei kalbi — kalbėk atvirai.

Jei verki — verk gailingai.

Tai nebūs ciniški darbai.

Jeigu kožnas žmogus butų ciniškas, tai galėtų į gyvenimą žiūrēt taip, kaip ciniškai žiuri. Ciniškams gyvenimas, tai amžinas juokas. Jie juokiasi iš visko. Bet nesijuokia taip širdingai, kaip juokiasi nekaltai mergaitė, ar kudikis. Jie juokiasi taip, kad paslėpus savo sielos būaurumą. Pas cinišką nieko reikalau nerasi. Pas jį viskas yra dirbtina. Jis tau smeigs peilį į pašonę ir, žiūrėdamas į akis, šypsosis. O jei jam pastebėsi jo netakingumą, tai jis tau atsakys: „Nevarta but rimtam, nežiurint ką tau gyvenimas teikia. Visuomet sutik su kritika ir juokis iš visko.“

Geras yra dalykas imt gyvenimą taip, kaip jis ateina. Gerai but optimistu. Bet juoktis iš žmonių nelaimių, vaišyt kitus sarkazmu — nepirtinga.

Ciniškas gali žmogų į akis išvadyt įvairiais, negirdėtiais, netinkamais vardais. Jis gali iškeikti išgama, gali iškoliot be jokios priežasties, be prasakalimo, be faktų ir juoktis iš tavęs, didžiūotis savo drąsa ir nachališkumu, tiesiai žiūrėdamas tau į akis. Jis tau pasakys, kad tą darąs delto, kad tave myli, kad jis tavo draugas.

Cinike, džiūgkis ir didžiūokis tuo! Nes tu dasieki to laipsnio, kurio kiti dar nedasigyveno. Juokis iš kitų, daugyk dvasios langus, praedidamas pro žmogaus sielos vilą, nes tu esi laisvas, nes nėra rybų tavo ciniškumui.

Bet atsimink, kad gyvenimas ir kitų žmonių nelaimės, nėra juokai. Viskas turi but su saiku. Kad išlaikyti ligsvarą — viskam turi but rubežiai.

Gerai imt gyvenimo rimtumo puses juokų formoje, bet juokas privalo but savo vietoj. Jeigu nieko rimto gyvenime nematai, tai anksčiau ar vėliau teks susidurt su gyvenimo rimtais nesmagumais. Tuomet jau kad ir norėsi juoktis, tai nuo kaktos devynių raukšlų stulpų nepanaikinsi.

Mūsų gyvenimas pilnas įvairių gražumų. Daug jame yra gero, tik reikia jį taip imt ir suprast. Nereikia but apsimetėliu ciniku. Tačiau daugelis žmonių gyvenimo nesupranta. Nesupranta jie ir kitų žmonių. Jie turi blogą nuomonę apie kitus tik tai delto, kad jų nesupranta. Tokių ciniškų saumylių vaidentuvėje slepiasi kokia tai mintis, kad kitiems negalima nei už pusę sulūžusio cento pasitikēt. Jie mano, buk kitas viską daro su išrokavimu savai naudai; buk kiekviename žingsny reikia kito lentkies.

Dauguma jaunų žmonių pradeda gyvenimą idealiskai. Vienas-antras nemalonus atsitikimas, apsirikimas nustelbia prakilnios idėjos diegus.

„Ką gelbės laikytis idealo?“ pasako. „Gyvenimas neverta idealuot.“ Pavyzdžiui, viešojo gyvenimo darbuotojus nurodo kaip baigusius savo idėjų dienas prieglaudus namuose.

Bet jei augstas idealas giliai širdy bus prigijęs, tai žmogus nenutolės nuo jo. Jis kovos su gyvenimu padoriais budais iki paskutinės valandos, idant palaikys savus principus, savo idealą. Žmonės visuomet gali laukt užmokescio už savo darbus. Bet tais žmonėmis turi but tie, kurie nespauią ant savo idealo ir nepavirsta ciniškais vien delto, kad vieną-kitą kartą jiems gyvenime nepasisekė. Užmokescis jiems ateina pavydale naturalaus smagumo. Kuomet toks žmogus juokiasi, tai jo juokas buna širdingas, tikras, o ne nuduotas, ciniškas.

Linksmą-atvirą žmogų visi myli ir trokšta jo draugijos. O kuomet žmogus turi draugų, tuomet jis ne vienas; tuomet jis linksmas ir laimingas. Tai jo moralis atlyginimas.

Kitados siaurai protaujanti žmonės fanatiškai skaitė didele nuodėme but linksmas ir laimingas. Jei jaunuoliai, ypatingai mergina, vedami gamtos instinktu, ieškojo vienas antro draugystės, tai to instinkto nugalėjimui dėvėjo ašutinius rubais, gulėjo be paklodės ant gryno skobnio, ar sėdėjo ant kieto akmens. Juoda duona jiems buvo perskanus valgis; jie maitinosi šaknimis ir žievėmis. Maža to. Jie plakė savo kuną rykštėmis, kad nuvijus nuo savęs velnio pagundas. Jie po penkiolika ir dvidešimt kilometrų pėkšti keliavo į bažnyčią, o jei važiuotas kaimynas, pavijęs pėkščią jaunikaity siulėsi pavėžyt, tai jis atsiskakė. Nužingsniauęs bažnyčion, dar keleklupščiais apeidavo apie bažnyčią tris eiles, kad tik nusikratytų minčių, to jausmo, kuris jaunuolj traukė prie kokio nors pasilinksminimo. Jei budavo kodaugiau surauktas veidas ir kakta stulpuota, apsirėngimas kodaugiau panašus į baidyklę, toarčiau prie dešinės Dievo jausdavos. Tad ir neįstabu, kad žmonės belaišo pasendavo.

(Užbaiga bus)

vėms neva Lietuvą atstatydit, prisipirkome ant gražios popieris spausdintų su auksinėmis antspaudomis abejotinos vertės visokių šėrų, sudėjome tukstančius dolerų įvairiems čion atvykusiems aukų rinkėjams ir šiaip visokiems įvairių įvairiausių tikslams, bet pastatymui paminklo tam mūsų brangiam vargdieniui seneliui, Dėdei Šernui, kuris mums amerikiečiams parodė kelią šviesybės savo raštiais, mes gailimės ir pavydime kelių dolerių. Argi mūsų širdys taip sukietėjo ir atšalo, kad jau negalime arba nenorime sudēt keletą tukstančių dolerių tokiam garbingam tikslui? Ar mes jau ant tiek nubiednėjome, kad negalime dol. kitą paaukot tam pagirtinam projektui? Aš manau, kad ne. Kasdieniniai gyvenimo reikalai tik tuo laik išstumė iš mūsų minčių šį svar-

bū dalyką ir tik reikia priminti, prisipirkome ant gražios popieris spausdintų su auksinėmis antspaudomis abejotinos vertės visokių šėrų, sudėjome tukstančius dolerų įvairiems čion atvykusiems aukų rinkėjams ir šiaip visokiems įvairių įvairiausių tikslams, bet pastatymui paminklo tam mūsų brangiam vargdieniui seneliui, Dėdei Šernui, kuris mums amerikiečiams parodė kelią šviesybės savo raštiais, mes gailimės ir pavydime kelių dolerių. Argi mūsų širdys taip sukietėjo ir atšalo, kad jau negalime arba nenorime sudēt keletą tukstančių dolerių tokiam garbingam tikslui? Ar mes jau ant tiek nubiednėjome, kad negalime dol. kitą paaukot tam pagirtinam projektui? Aš manau, kad ne. Kasdieniniai gyvenimo reikalai tik tuo laik išstumė iš mūsų minčių šį svar-

Todel gi draugijos, klubai, organizacijos ir pavieniai asmenys, kiek kas išgalėdami, aukonkite tam garbingam tikslui. Jusų aukos yra labai reikalingos ir yra reikalingos tuojaus, idant butų galima užbaigt ir iškilmingą paminklą atidengt rugsėjo 15-tą dieną šių metų. Aukokim ir kitus raginkim aukoti šiam labai garbingam tikslui. Aukus siuskite Komitetui raštiniukui sekančiu antrašu: S. K. Grišius, 6228 South Sacramento Avenue, Chicago, Ill. Su pagarba, Adv. Jonas Bagdžiūnas Borden.

LIETUVIAI AMERIKOJE

BINGHAMTON, N. Y. Smugis Romos Lietuvių Parapijai.

Kad Romos parapijose visur didelės betvarkės, tai visi Amerikos lietuviai gerai žino ir neapsimokėtų apie tai kalbėt, nes būtų tik laiko eikvojimas. Bet kad Binghamtono lietuvių R. K. parapija skubiai nori ištautinti lietuvių jaunimą, tai už tai jau nebedovanotina.

Perželgus Binghamtono lietuvių Rymo Katalikų parapijos praeitį ir dabartį, pasirodo, kad nuo jos pradžių veikimo, nuo 1916 m., perleidom jau net keturis kunigus-lietuvius. Dabar bet gi penktą kunigą jau turim airį. Kad visi čia buvę lietuviai kunigai but būvę blogi, to čia nesium tikrint, tačiau jiems, kaip Romos tarnams, lietuviybė buvo svetima. Nei vienas jų nenorėjo kreipti dėmesį į mokymą lietuvių vaikų lietuviškai kalbėti, skaityt ar rašyt. Prie paskutinių dviejų kunigų — Skripkos ir Zaikausko — net metinių švenčių pamaldose lietuvių giesmės nebuvo girdimos. Vadinasi, lietuvių žodis jau neteko vietos net lietuvių pinigais pastatytoje įstaigoje. Ir štai kokioje padėty esame šiandien: jau turime tokių šeimų, kurių vaikai nemoka lietuviškai ne tik skaityti, bet ir su savo tėvais susikalbėti. O tuo tarpu net bolševikų vaikai moka gražiai lietuvių kalbą vartoti, nes jie turi vakarines savo mokyklas ir vaikūčius ten lietuviškai lavina. Tai didelė gėda mūsų parapijonams už tokią nekvepiamą atydą ir savo jaunimą ir įstaigą, kuri tuos jaunuosius privalo auklėti.

Antra nedovanotina klaida, tai panaikinimas mūsų meno ir dainų. Prieš keletą metų atgal čia buvo gražus bažnytinis choras, bet kun. Skripkai atvykus ir pavesdus tą chorą gaspadinės vadovavimui, neilgai trukus gaspadinė paliko be choro. Vėliau, atvykus kun. Zaikauskui klebonat Skripkos vieton, šis ir gi pasekė pirmesniojo pavyzdžiui, pasiėmė paprastą vietinę merginą už gaspadinę ir pavesdė jai vargonininko pareigas eit, apie ką ji jokio supratimo neturėjo. Ir tokioj buklėj esant, mūsų parapijonams menas jau paliko užmiršty. Vadinasi, kunigų gaspadinės taip toli mūsų jaunimą „nuvadovavo“, kad jau šiandien nieko neliko.

Pora mėnesių atgal kun. Zaikauskas ir gi buvo priverstas Binghamtoną aplieist. Jo vieton vyskupas atsiuntė airį kunigą. Čia vėl karštiesiems parapijonams galvosukis, kur gaut vargininkę. Čia, mat, jau tokia mada, kad merginos turi vargonuoti, na tai komitetas, ilgai nelaukęs, leidosi per stabas ir krautaves klausinėdami mergaičių, kurios apsiimtų but vargonininkė. Na, ir surado apie 15 metų mergaitę.

Kas čia parašyta, tai tik maža dalelė tų „sorkių“, kokias mūsų rarapijai tenka pergyvent ir matyt. Bet viskam yra pabaiga. Taip, rodos, bus ir Bighamtone. Rugpjūčio 11 d. čia buvo atkviešti Seranton'o. Pa. tautinės parapijos kunigai, su kuriais atvyko ir tos parapijos choras. Minėti kunigai, tai labai malonus vyrai. Jie pasakė po gražią prakalbą, o jų bažnyčios skaitlingas ir gerai išlavintas choras sudainavo keletą gražių dainelių. Tuo ne viskas dar baigta. Štai, rugp. 18 d.

atvyko vienas iš minėtų kunigų ir dalis choristų. Kaip 11 val. ryte įvyko pamaldos Lietuvių Svetainėje. Žmonių į pamaldas prisirinko pilna salė. Kunigas su pamaldomis žmones pilnai patenkino. Tą pačią dieną, po piet, L. T. K. parapijos komitetas turėjo parengęs pikniką Kasparo uky, taip gi minėtos parapijos naudai. Žmonių į pikniką atsilankė pusėtinai. Reikia sakyti, kad visi su džiaugsmu laukia tikros lietuvių bažnyčios, kurioje bus pirmoje vietoje mūsų bočių kalba ir mūsų vaikūčiai bus mokiami lietuvių kalbos bei Lietuvos istorijos ir mūsų aukotais doleriais nebus samdomi kokie ten airiai, kurių mes nesuprantam.

Tai gi reikia tuos binghamtoniečius už šitą darbą pagirti. Garbė jums, kurie pradėjote taip garbingą darbą! Nepaleiskit jė. Visuomenė jums nuosirdžiai šiame darbe padės. Jūs už tai busite pagirtini.

Karštas Pritarėjas.

GRAND RAPIDS, MICH. Nepamatuotai Kaltina Nekaltą Žmogų.

Neseniai SLA. 60 kp. buvo surengus pikniką, kuriame įvyko ir gražuolių merginų kontestas. Į kontestą merginų buvo įsiregistravę apie 30, bet dalyvavo tik 11. Kodel visos užsiregistravusios nedalyvavo? Gal svarbiausia tame priežastis, tai kad mūsų miesto lietuvių prieš tokią „sporto“ dar neprirapate. Kaip ten nebūtu, bet vis gi tapo išrinktos trys gražuolės: pirmą dovaną (\$10) gavo p-lė O. Dėdinaitė, antrą dovaną (\$5.00) — p-lė Stasilauskaitė, trečią (\$3.00) — P. Skuzinskaitė.

Čia kai kam gali but lyg ir keistoka, kad SLA. 60 kp. piknikė gražuolėmis išrinkta ne S. L. A. narės. Gal but, kai kas galėjo įsižeist. Bet apie tai nėra reikalo nė kalbėti: kurios gavo daugiausia balsų, tos ir dovanas laimėjo bei gražuolėmis pripažintos.

Kaip tik p-lė O. Dėdinaitė tapo išrinkta kaip gražuolė SLA. 60 kp. piknikė, tuojau ji pakalbinta, ar ji nesutiktų dalyvaut „Naujienu“ pikniko gražuolių konteste? P-lė O. Dėdinaitė ir jos tėvai sutiko. Ji išpildė aplikaciją ir, kartu su savo paveikslu, nusiuntė „Naujienums“ kaip kandidatę į gražuolių kontestą. Bet staiga p-lė O. Dėdinaitės mintis persikeitė ir ji davė „Naujienums“ telegramą, kad jos paveikslas nedėty į laikraštį, nes ji konteste nedalyvau. Po šitokiam staigiam atsimainymui, tuli žmonės pradėjo kalbėti, buk p-lė Dėdinaitė atkalbėjė vietinis kunigas, kad ji „Naujienu“ gražuolių konteste nedalyvautų. Bet aš čia turiu pasakyt tiek, kad kun. Lopus yra toks džentelmanas ir vyras, kad tokiais darbais neužsiimnėja. Todėl, kam nekaltą žmogų kaltinti? Prie to, man teko tikrai sužinot, kad p-lė Dėdinaitė nevažiut į „Naujienu“ gražuolių kontestą atkalbinėjo ne kunigas, bet vietiniai S. L. A. nariai, o ypatingai moterėlės. Mat, mūsų miesto lietuvių vieni kitiems begaliniai pavydi laimės. O aš turiu pasakyt, kad tas kliudo ir pačiai p-lėi Dėdinaitėi, nes jai yra didė progą išsimuštį į pasaulį kaip gražiai lietuvaitei.

S. Naudžius.

CLEVELAND, OHIO.

Kaip Komunistai Klausosi Dainų.

Man teko skaityt „Vilnies“ num. iš 15 d. rugpjūčio Clevelando žiniose, kur aprašoma buvęs lietuvių vakaras Gordon Parke. Ten sakoma, kad choras sudainavo porą piemeniškių dainelių ir gana prastai. Pas mus komunistus tokia logika: jeigu tik ne jie dainuoja, tai viskas negera. Man, iš šalies klausant, dainavimas išėjo gana gerai; taip gi šokiai išėjo gana puikiai, ką liudija publikos karštats delnais plojimas. Na, ir kurgi girdės dainos melodiją mūsų komunistai ir kaip jie gali teisingai aprašyt, tai liudija kad ir šis faktas: man kaip tik teko sėdēt šalia „Vilnies“ korespondento J. P., kuris visą laiką su žydekmius flirtavo ir kibinosi ir daėjo net ligi to, kad policistas turėjo sustabdyt pertoli nuėjusių flirtą.

„Vilnies“ koresp. J. P. yra korespondentų biuro arba kaip clevelandiečiai vadina „korespondentų brudo“ vienas iš žymiausių „rašėjų“ ir kaip man išrodo, tai gal jis ir tas dainas taip aprašė.

Pažįstama Moteris.

UNION CITY, CONN.

Regiamas Didelis Išvažiavimas.

Union City lietuvių kolonija neskaitytinga ir negal pasižymēt tokiu visuomeniniu veikimu, kaip kitos didesnės ietuvių kolonijos pasižymi. Tačiau mūsų miestely dažnai buna gana triukšmingų pramogų, nes turime garsų Linden Parką, kuriame apylinkės lietuvių surengia piknikus ir išvažiavimus.

Štai dabar rengiamas A. L. A. Sandaros 2-ro apskrīčio puikus išvažiavimas, kuris įvyks sekamą sekmadienį, rugšėjo 1 d., minėtam Linden Parke. Išvažiavimas žada but labai didelis ir su gražiu programu, kaip rengėjai garsina, kuris prasidės 11 val. ryte ir tęsis iki vėlybos nakties. Rengėjai garsina sekamą programą:

- 1. Bus prakalbos, trumpos ir garsios, nes išvažiavimose ilgiems „spyciams“ nevieta.
2. „Mes 4“ kvartetas iš Worcester, Mass., priešaky su smuikinku J. Dirveliu ir pianistu rodys tokias „štukas“, kokių Conn. valstijos lietuvių dar nėra matę. Šis „Mes 4“ kvartetas susideda iš gabių juokdarių, dainininkų ir aktorijų. Todėl bus juokelių iki kelių, kaip ta patarlė sako. Šie juokdariai yra įdomūs dar ir tuo, kad jų sudėtis yra juokinga. Jų didžiausias yra milžinas 7 pėdų, o mažiausias tikras pipiras, tik 3 ir pusės pėdų dydžio.
3. L. N. Varpo choras iš New Britain, Conn., po vadovystės p. Bruzausko dainuos įvairias gražias tautiškas dainas.

Programas prasidės 4:30 val. popietų. Kadangi Linden Parkas turi dvi svetaines, vasarinę ir žieminę, tai ar snigs ar lis, o piknikas tikrai įvyks ir šis puikus programos bus išpildytas ir beabejonės publika bus pilnai užganėdinta.

Kadangi į pikniką įžanga tik 25c., tai nėra mažiausias abejonės, kad skaitlingi buriai Conn. valstijos lietuvių atvyks šio pikniko atlikt ir pasigėrēt puikiu programu, pamatyt tuos didmius juokdarius, kurių dar niekas nematė ir negirdėjo mūsų apylinkėje. Tai bus dar vienas triukšmingas lietuvių suvažiavimas į mūsų koloniją ir visi to laukiame su nekantrumu.

SLA. Narys.

Amerikos Pilietybė

Delei ekonomiškų (gerbuvio) sąlygų didelė dauguma Amerikos lietuvių liksis Amerikoje, be mažos mažumos, kurie grįžs Lietuvon.

Pasilikusiems Amerikoje yra labai rimta (svarbu) žinot apie savo stovį, tiesas ir įstatymus. Dauguma gyvena sau laisvoje Amerikoje ir nepasirūpinę nei savo šeimos reikalų sutvarkyt, nei piliečiai tapat, kaip netikėtai užpuolēt nauji, daug sunkesni įstatymai.

Tuli net ir inteligentai (apsišvietę) užmetē pilietybę, manydami, kad jie ant Amerikos gyvena. Dabar pamatē, kad klydo ir klausia, ką daryt?... Italai ir žydai pasinaudojē iš lengvatų. Jie pilnai suprato, kad ateity viskas bus sunkiau ir brangiau. Mes gi esame papratē, kad apie mus kiti rupintųsi ir pradėdame net laikraščiuose rašyt, kada jau pervelu. Mums daugiaus rupi padangē, Roma, vi reikalai.

New Jersey valstijos vyriausybē liepos mėnesy paskelbē, jog nuo rugpjūčio 1 d. atleis nuo visokių valstybinių darbų nepiliečius. Nepoilgam išgarsime, kad ir kuri kita valstija paleidžia nepiliečius — nepriima nepiliečių nei akmenų ant kelio mušt. Ana, Fordas nepriima jokio darbininko, kuris neturi tikrų bent pirmųjų popierių. Daugelis darbo unijų reikalauja paleidimo nuo darbo visų, kurie nepiliečiai. Daugiau jau nepriima prie darbo nepardūzius pilietybės popieru.

Po didžiajam karui daugelis svetimšalių slaptai-nelegaliai atsidaro Amerikoje, kuriuos valdžia visur gaudo ir varo laukan. Prie tokių priskaitē ir tuos, kurie atkeliavo legaliai pirm karo ir po karo iki birželio 3, 1921, kurių daugelis neatsimena laivo vardo nei datos (laiko) atkeliavimo. Kad tokius atskirt nuo slapukų-nelegalių, valdžia įvedē registraciją su smulkiu tyrinėjimu, kur prirodžius legalų atkeliavimą, tokiems yra duodami liudymai (certificate of registry), kas užstoja laivo vardą, atkeliavimo laiką, tvirtina legalų-teisingą atkeliavimą, gali gaut „pirmasias popieras“ ir po dviejų metų „antraisiais popierais“. Iki gavimo antrųjų popierių, gavėjas „certificate of registry“ gali gaut „Permit to reenter the United States“, jeigu tame laike panorēt aplankyti savo gimines Lietuvoje vietnų metų laike. Registruotis turi vyrai ir moters nuo seno atkeliavimo iki birželio-june 3, 1921 ir užsimokēt po \$20.00 už registraciją sykiu paduodant aplikaciją.

Kol kas dar nežinia, ar reikēs registruotis ir tiems, kurie atkeliavo pirm birželio 3, 1921, kurie žino savo atkeliavimo tikrą laiką ir laivo vardą — kurie ims pirmasias popieras. Vyrai, kurie gavo pilietybės popieras iki rugšėjo (September) 22, 1922 ir iki to laiko apsigėdē, tai sykiu ir jų žmonos (pačios) pilietėmis tapo.

Cionais paduosiu keletą žmonių reikalų, kurie bus įdomūs visiems interesantams. Ir taip: Atkeliavau per Liverpoolį kovo ar balandžio mėn., 1907 ar 1908. Noriu pasikviest savo šeimyną kvotoje.

Pirmiausiai registruokitės, paskui tuojau imkite „pirmas popieras“, paskui, po dviejų metų „antras popieras“, tada jus šeimyna tuojaus atkeliaus be kvotos. Atkeliavau su studento viza ir apsigėdžiau su Amerikos piliete. Kokia mano buklė? — Baigkite savo mokslą. Paskui turēsite iškeliaut iš Amerikos. Jusų žmona-pilietė, jei jau bus baigusi 21 metus, paduos valdžiai peticiją, kad duotų leidimą vyrui atkeliaut nuolati-

niam apsigyvenimui. Tada ir Amerikos piliečių galēsite patapt po penkių metų išgyvenimo Amerikoje.

Atkeliadama Amerikon pilikau savo sunelį pas savo motiną. Apsigėdžiau su piliečiu pirm rugsėjo 22, 1922. Ar galiu pagal savo pilietybę pasikviest savo sunę be kvotos? — Galite, jei sunus dar nebaigēs 21 metus.

Apsigėdžiau Kanadoje ir kaip pilietis parkeliavau su žmona, kuri atsisakē nuo pilietybės priedermių ir išsikraustē?

Jusų žmona yra teisėtai Amerikon atkeliavusi ir pilietybės popieras turi atskyrat imtis.

Jau pusē metų kaip padaviau Commissioner of Immigration savo laivo vardą su tikru atkeliavimo laiku. Amerikos konsulas, Kaune, liepē mano žmonai laukt savo numerio. Kaip ilgai? — Taip. Tamsta laukētē net perilgai. Nepiliečių kvotoje yra virš 20,000 užsirašiusių, o metuose leidžiama tiktai 386, taigi penki metai jau užimti. Imkite tuojaus „pirmasias popieras“, paskui „antrašias popieras“, tai žmona atkeliaus bene trijų metų laike.

Mano sesers sunus, gimęs Brooklyne, buvo su tėvais Lietuon iškeliavēs pirm karo. Dabar sugrįžęs papasakojo, jog agentas Kaune nuo jo tėvo išviliojo 500 litų, „kad tik valkėlis nuvažiuotų Amerikon“. Ar nebutų galima atimt tuos pinigus, nes tas agentas nieko nepagelbėjo? — Tegul tas tėvas pareikalauja sugrąžinimui tos sumos su nuosimėciais geruoju. Jei neatiduos, tegul pasako Voldemarui.

Ar naturalizuotas Kanados pilietis gal atvykt Amerikon apsigyvenimui? — Negal. Tik Kanadoje gimusieji gal laisvai atvykt Amerikon. Naturalizuoti Kanados piliečiai yra priskaitomi gimimo šalims ir kvotoms.

Kada mano sesuo atkeliatų Amerikon kvotoje? — Pernai metuose Amerikos konsulas turėjo priėmęs 20,000 kvotinių aplikantų, ir leidžiant po 386 kas metai, praeitų 20 metų.

Mano tėvas per karą iš Skotijos išvežtas Rusijon, dabar Sibire. Motiną su trimis vaikais noriu pasikviest Amerikon? — Tie trys vaikai, broliai-sesers, atkeliaus prie Anglijos kvotos, kuri yra 65,721, nes Skotijoj gimē. Motina priguli prie Rusijos kvotos pagal užsirašymą, kuri yra 2,784.

P. Mikolainis, 188—190 Sands St., Brooklyn, N. Y.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TEVYNEJE“

DRAUGIJOS — Ką veiksit rudens metu? Štai komedija

„DIVORSAS“ naujausia, linksmausia, lengviausia vaidinti — 50c.

„PALANGOS PONAITIS“ nauja, melodrama, lengva vaidinti — 50c.

„DIRVA“ laisvų tautinių pažvalgų didelis savaitinis 8 pusl. laikraštis. Pažiuorejimui kopija dovanai. Metams \$2.00. Pusei \$1.00.

„DIRVA“ 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

AI SO PO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

„MARGUTIS“

Seni, jauni, didi, maži, romantiški, paslaptingi, rimti, linksni ir juokingi, visi skaito „MARGUTI“ Vieną kartą į mėnesį žmogus pasidaro linksmesnis, gyvenis ir romantingesnis kaip paskaito „MARGUTI“ Chorams, solistams, dainininkams mėgėjams, kurie myli dainas tinka „MARGUTIS“ Komp. A. Vanagaitis norėdamas suteikti mums juoko ir linksmybių, leidžia muzikos, dainų ir juoko mėnesinį žurnalą „MARGUTI“ Metams kainuoja tik 1 doleris. Už 10 centų stampomis, galite gauti vieną No. susipažinimui. Negaiddami užsiprenumeruokite puikiausią žurnalą metams. „MARGUTIS“ turi buti kiekvieno SLA. nario namuose. Įdėkite seną popierinį dolerį į voką, užrašykite savo adresą ir pasiųskite sekantiū adresu: „MARGUTIS“ 3210 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Patį pirmutinę knygą mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c. VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC 75c. GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasiui. Trečias pataišytas leidimas 75c. SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaikų Darželio augštesnėms klasioms \$1.00 KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c. VIENYBĖ 193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išvijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50 Drutame apdare \$2 00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvyneš“ Administraciją šiuo adresu: „TEVYNĖS“ ADM., 307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Biznieriams Geriausias Pelnas Garsintis „TEVYNEJE“.

BEPROTĖ AR MYLINTI? (Tąsa nuo 3 pusl.) garlaivis, ant kurio užsėdo ji, ištraukė inkarą ir nuplaukė. Tai buvo paskutinis pasimatymas. Ji nuplaukė ukanotų marių paviršiumi, ant rankų laikydama mažą mergaitę. Ir daugiau nei jos, nei savo dukters aš nesitikau. Jis baigė savo pasakojimą. Jo akyse švietė ašaros. Po ilgos pertraukos aš paklausiau: — Ar ji tikrai buvo pamišusi? Jis greitai atsakė: — Gal tai buvo pamišėlė meilėje. Daugiau aš nieko nežinau. Jis atsistojo ir svyrudamas nuėjo. Mėnuo pakrypo iš pietų ir medžiai numetė žalsvus ilgus šešėlius į rytus. Saulėtekio liepsna greidimą vyrui atkeliaut nuolati-

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. VEIKĖJŲ SUSIRINKIMAS.

Rugpjūčio 24 d., „Vienybės“ svetainėje, įvyko Brooklyno ir apylinkės SLA. veikėjų susirinkimas, į kurį atsilankė pusė tūk. skaitlingas burys Susivienijimo reikalais susidomėjusių veikėjų. Svarbiausiu susirinkimo tikslu buvo, tai apkalbėjimas komunistų partijos paskelbto Susivienijimo užkariavimo. Visi SLA. veikėjai yra tos minties, kad reikia stovėti budrijoje sargyboje prieš šį komunistų partijos pasikėsinimą ir visais galimais būdais ginti Susivienijimą nuo tos grumojančios jėgos nelaimės.

Pagaliam, visų vienbalsiai su tikta rengti rudeninis piknikas su geru programu ir puikia muzika. Pikniko visas pelnas skiriamas Susivienijimo gynyminiuo komunistų partijos užmard. Piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 22 d., 1929 m., Klasišias Clinton Parke, Masspeth. Visi SLA. nariai ir geros valios lietuviai prašomi rengtis į šį pikniką, kuris žada būti labai įdomus ir naudingam tikslui rengiamas.

SLA. Sargas.

LANKĖSI SVEČIAI.

Rugp. 21 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoj SLA. 86 kuopos veikėjai p. Jonas Riukas su savo žmona Marijona. Svečiai atostogų metu atvyko New Yorkan, tad prie tos progos aplankė ir SLA. Centrą.

Rugp. 24 d. lankėsi SLA. Sekretorės p-lės Jurgelūtės brolis Vincas Jurgelis su žmona iš Detroit, Mich. Svečiai automobilu atvyko New Yorkan leidami atostogas ir apie pabaigą šios savaitės vėl grįžta į namus. Rodos, užsūks pp. Jurgeliai ir į Shenandoah, Pa., apylinkę aplankyti tenai gyvenančius savo sergancią motiną, seseris ir brolij.

Rugp. 27 d. lankėsi SLA. 142 kp. veikėjai p. Kazys Balčiūnas, ponis Balčiūnienė ir jų sunus Keistutis iš New Haven, Conn. Jie išvažiuo automobiliu pasivažinėti ir pasiryžę aplankyti Atlantic City, N. J., Washingtono ir kitus miestus, tad pakeliui sustojo pasilsėti New Yorko ir aplankė SLA. Centro įstaigą.

LUPŲ DAŽAI YRA PAVOJINGI.

New Yorko Sveikatos Komisionierius Dr. Shirley W. Wynne ištyręs devynių rusių lupoms dažyti paiseļį praneša, kad visi šitie ištirti lupų dažai turi savytulą nuosimti benzoliaus, kuris yra labai irituojančias odą nuodais. Kadangi aplamai paimus kiekvieną moderniška moteris bent penkis kartus į dieną tepasi dažais savo lopus, tad šitie nuodai sudaro jau nemažą pavojaus jų sveikatai. Dažnai tenka pastebėti laikraščiuose pranešimus, kad nuo lupų dažų moterys net nusinuodija.

Aplamai Dr. Wynne diskutuoja visus pagražinimo būdus, kuriuos ypatingai naudoja moterys, kad pagerinus savo išvaizdą. Šitas tuščios grožybės ieškojimas yra pavojingas žmogaus sveikatai dalykas. Pavyzdžiui, Dr. Wynne tikrina, kad plaukų dažymui dažuose surandama taip vadinami „paraphenylenediamine“ nuodai, kurie gali būti priežastimi labai sunkios ligos, o kituose dažuose randama švino ir kitų pavojingų nuodų. Nekurie odai tepti sutaisymai turi nuodų. Daugelis nutukimą mažinančių sutaisymų rasta be jokios vertės, todėl tokie sutaisymai labai smarkiai garsinami. Nekurie sutaisymų atrasta su priemaisiomis pavojingų nuodų.

Net ir pagražinimo įstaigos paprastai yra pavojingos. Pa-

vyzdžiui, iš apie 1,500 pagražinimo įstaigų (beauty parlors) New Yorko surasta 160 ne esančios po paduotu adresu, o 500 įstaigų varė biznį be leidimų iš Sveikatos Departamento, kad tuo būdu nepatektus po kontrole sveikatos prižiūrėtojų. Tokioje pagražinimo įstaigoje paprastai naudojama labai nuodingi kosmetikai ir mašinos operuoti leidžiama neturintiems prityrimo darbininkams. Nuodingi kosmetikai ištraukiami iš rinkos ir pagražinimo įstaigos priverčiamos prisitaikyti prie įstatymų ir prisilaikyti reikalaujamo švarumo ir naudoti tik pačius nepavojingiausius kosmetikus.

Tai mat, pagražinimo srityje operuojama nuodais ir beričiais sutaisymais, už ką žmonės labai brangiai užmoka. O galų gale pagražinimas yra vien prigavingas žmogaus akims momentalis dalykas ir tuo patim kartu žmones stato net savo sveikatą pavojun to momentalia pagražinimo ieškodami. Juokinga, kuomet civilizuos žmogus tokius beverčius ir net pavojingus sveikatai dalykus gyvenime praktikuoja.

RENGIASI MOKSLO METAMS.

Jau prasidėjo New Yorko mokyklų apvalymas ir prirengimas mokslo sezonui, kuris prasidės rugsėjo 9 d. Spėjama, kad siemet New Yorko pradžios mokyklos turės apie 795,000 mokinių, taigi apie 4,500 mokinių skaitlius padidės, nežiurint to fakto, kad su pereitų mokslo metų užbaiga tukstančiai mokinių baigė pradžios mokslo. Viešosios augštesnės mokyklos turės apie 157,000 mokinių su 6,200 mokytojų.

Priruošta keletas naujų namų pradžios mokykloms ir tikimasi, kad siemet perpildymo mokyklų jau nebus. Iš pat pradžių naujoms mokykloms pasamdyta 200 naujų mokytojų ir iki pabaigai mokslo metų jau bus paimta iki 600 naujų mokytojų. Šiuo tarpu New Yorko yra apie 2,000 mokytojų, neturinčių vietų. Klasiš pradžios mokyklose bus iki 40 mokinių, o augštesnėse mokyklose klasė susidės iš 28 mokinių.

Vadinasi, mokslo teikimo problema tokiame didmiesty, kaip New Yorkas, yra gana painus dalykas ir reikalaujantis milžiniškų išlaidų. Tuo tarpu ne visi žmonės tinkamai įvertina mokslo svarbą ir tas pastangas, kurias visuomenė ir valdžia teikia mokymui priaugančios gentkartės. Idomus ir tas faktas, kad tik vienam New Yorko yra apie 2,000 mokytojų perviršis ir šita skaitlinė negali gauti užsimimo toj profesijoje, kuriai priširengė ir mokslo šio. Todėl dabar žymiai mažesnis skaitlius meringū ir vaikinų mokinas mokytojų profesijos.

SUMAŽĖJĘ KRIMINALIAI PRASIZENGIMAL.

Šiomis dienomis New Yorko Policijos Komisionierius Whalen pirmu kartu New Yorko istorijoje prirengė pusmetinį raportą iš policijos darbuotės. Iš raportu paaiški, kad nekurie kriminaliai prasižengimai truputį sumažėję nuo to laiko, kai p. Whalen atstatojo policijos prieky. Idomiu dalyku šiame raporte yra. Pavyzdžiui žmogžudysčių per šiu metų šešis mėnesius New Yorko buvo 160, galvažudysčių užpuolimų 1,256, užpuolimų ir apilėšimų 569 ir vagysčių 1,530.

Per šiuos pirmus šešis metų mėnesius New Yorko miesto ribose 5,150 automobilių pamesta ar pavogta, kurių 4,091 sugražinta savininkams. Brangiųjų kailių pavogta vertės \$229,345, šilkų pavogta vertės \$212,627 ir kitų visokių vertingų dalykų pavogta ar pamesta vertės \$3,

969,126. Savininkai atgavo kailių \$52,245 vertės, šilkų \$44,777 vertės ir visų kitų dalykų \$912,439 vertės. Visų pavogtų ar pamestų vertingų dalykų 77.2 procentais nesurasti ir savininkams negražinti.

Policijos komisionierius praneša apie susikimšimą susisiekiomo srity, kas sudaro net milijoninius nuostolius gyventojams. Esą aplamai paėmus New Yorkas turi apie 6,000,000 gyventojų ir kasdien į New Yorką atvyksta iš apylinkės ir iš toliaus apie 2,000,000 žmonių. Vadinasi, kasdien New Yorko gyvena apie 8 milijonai žmonių. Taigi tokio skaitliaus gyventojų saugumui ir tvarkai užtikrinti dabar miestas turi permaža policijos ir todėl p. Whalen rekomenduoja policijos skaitlių padidinti dar 8,000 policistų.

DIDZIAUSIA EKSKURSIJA LIETUVON 1930 METAIS.

Baltic America Linija prašo paskelbti, kad jos lietuvius reprezentantas, p. Juozas Smitrus, šiomis dienomis išvyko su šeimyna atostogoms į Yellowstone Parką, kur jis praleis dvi savaitis laiko. Kuomet jis sugrįžs iš atostogų, tai pradės planuoti ir tartis su įvairiomis lietuvių organizacijomis, kad su rengus sekama pavasarį vieną iš didžiausių Amerikos lietuvių ekskursijų iš New Yorko tiesiai į Klaipėdą. Mat Baltic America Linija yra vienatinė laivų kompanija, kuri turi įsteigus ir palaiko tiesioginį susisiekiimą iš New Yorko į Klaipėdos uostą. Todėl paranku tokia linija keliauti Amerikos lietuviams ir todėl planuojama tikrai didelė ekskursiją Amerikos lietuvių su rengti apie pabaigą gegužės mėnesio 1930 metų, kad kuodidžiausias skaitlius Amerikos lietuvių galėtų dalyvaut 500 metų Vytauto Jubilėjaus iškilimėse.

Kad suteikus pilniausia domę ir kuopikliaus patarnavimą šios ekskursijos keleiviams, tai su šia ekskursija mano keliauti ir p. Smitrus, kaipo Baltic America Linijos atstovas-palydovas, neliečiant kitų organizacijų ir agentų ekskursijų vadų.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 6 dieną, 8 val. vakare, SLA. Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės kviečiami pributi ir užsimokėti mėnesines mokeskis. Taip gi yra ir kitų reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite ir savo draugus bei drauges prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė — sekr.

SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 83 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. rugsėjo, 8 val. vakare, „Laisvės“ svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti susirinkime ir užsimokėti mėnesines mokeskis. Taip gi turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite ir savo draugus bei drauges prirašyti prie SLA. 83 kuopos.

J. Kairys — sekr.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. rugsėjo, 7 val. vakare, „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, idant nepasilinkumėt suspenduotais laike ligos arba mirties. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

MACKS QUICK LUNCH.
Gera užėiga, švari vieta.
A. M. MAKASKAS, savininkas, SLA. narys, 600 Main and Centre St., FOREST CITY, PA.

ANT PARDAVIMO

Lietuviais ir kitais svetimšaliais tirštai apgyventoj vietoj parsiduoda BEKERNĖ su visais moderniškais įtaisymais kepimui visokios duonos ir kėksų; didelis štoras, valgykla, prie pat didelio fabriko, prie didžiausios gatvės Harrison, N. J. Penkių metų lysas, pigi renda. Galima pirkti su namu ir be namo. Savininkas miręs, todėl greitai turi parsiduoti.

Kreipkitės laišku ar telefonu: Chickering 7279.
Lithuanian Development Corp., 294 Eighth Ave., NEW YORK, N. Y.

PUIKI PROGAI!

Parsiduoda Namas. Parsiduoda angliškos mados namas, 9 kambarių, su dideliu kavalku žemės ir general contractor and service biznis. Vieta randasi labai gražioj vietoj, netoli vandenio ir lietuvių apgyventa. Biznis daromas iš bagocių, yra du tynai arklių, du traktoriai, du trokeliai ir kitoki įtaisai reikalingi atlikimui darbu.

Parsiduoda už 24,000.00; įnešt reikią \$16,000.00.
GEORGE KLIMAITIS, 117 Steamboat Rd., GREAT NECK, L. I. N. Y.

BIZNERIAI GARSINKITĖS „TEVYNĖJE“

Kuomet „VOTYS“, įsipliovimai, žaidžios ir tt. atsitinka MESKOS MOSTIS (Groblewski'o) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudimų. Kaina 50c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

5 DIENOS ANT VANDENYNŲ
iš arba į
LIETUVĄ
per Cherbourg arba Bremeną didžiausias ir greičiausias vokiečių laivais
BREMEN ir EUROPA
TIK 7 DIENOS Į LIETUVĄ
Mažemintos kainos trečia klasė į abi puses — Patogūs susisiekimas gelžkelių ir visos Europos dalis.
Reguliariai išplaukiami ant kitų populiarškų LLOYD laivų.
Del sugrįžimo į Ameriką sertifikatų ir kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus arba
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi puses, nes tuomi sučėdy-site sau pinigų.
Trečia klasė \$107.00
Trečia klasė į ten ir atgal tikrai \$81.00
Turistinė trečia klasė, Main Deck 129.50
Turistinė trečia klasė į ten ir atgal 216.00
Cabin 147.50

„Revenue Tax“ ir Pagalvė „Head Tax“ atskirai.
Per „Vasaros Sezong“ važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugsėjo 22, visos kainos padidinamos \$7.50 vienan galan, o \$12.50 į abu galu.

BALTIC AMERICA LINIJOS Laivų populiarumas Lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet nuo to, kad pasażieriams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sekantį Laivą Išplauks Iš New Yorko:
„LITUANIA“ Rugpjūčio 31 „ESTONIA“ — Rugsėjo 17
„POLONIA“ — Rugsėjo 7 „LITUANIA“ — Spalio 5

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą arba
BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street, New York.

Pranyko Silpnumas Nugaroj ir Iritavimas Inkstų.

Ponas J. W. Braselton, Alberta, La., sako: „Aš turėjau vidurių užkietėjimą, silpnumą nugaroje, dugimą galvoje ir turėdavau atsikelti keletą sykų naktį iš priežasties silpnų inkstų. Po vartojimo Nuga-Tone visi tie nemaloniai pranyko. Dabar aš miegu puikiai naktimis ir atsikeliu iš ryto su geru skoniu burnoje.“ Kiekvienas skaitytojas, kuris yra sergąs turėtų pasinaudot pono Braselton'o patyrimais.

Nuga-Tone yra pagelbėjusios virš milijono sergančių ir keičiančių žmonių, kurie turėjo prastą apetitą, menką virškinimą, silpnus nervus, neveikius svarbius organus, inkstų arba pulsę silpnumą, galvos skaudėjimą, svagulį, gazu viduriuose, raugėjimus, prastą miegą ir silpną sveikatą. Jei jus nesijaučiate gerai, bandykite Nuga-Tone ir jūs nusistebėsite kokios puikios gyduolės jos yra. Jūs galite gauti Nuga-Tone kur gy-

duolės yra pardavinėjamos. Jei jus vertelga neturi jų savo sandėly, reikalaukit, kad jis užsakytu jums iš olesio vaistinės.

Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1-2 p. m. ir 6-8 p. m.
Nedėlioms pagal sutartį.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.
Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R
DAKTARAS
JOHN S. STANESLOW
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valand.: 2-4 popiet ir 6-8 vak.
Rytais ir Nedėlioms pagal sutartį.
799 Bank Street
(Virš Bankos) Waterbury, Conn.

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savo skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mestis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siuntia padėkavones pasveikę. Kaina \$0c. per pašta 55c. ar dvi už \$0c. Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydytis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	\$1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komediija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kelonė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102	35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais	2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveikluose25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Aras, Kvartetas40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksų Drama ..	.40
Lenkų Apašt. avimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisę A. Lalis, puslapių 1,274	12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	\$2.25
Vaikų Daugymėčiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslo), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 ..	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslių)	4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekancios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, chorų, etc.:

Birutės Arija30
Eglė (žalčių Karalienė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Lietuviškos Dainos	1.50
Pasaka (Dramatiška Daina)80
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.